

MAGYAR VENDÉGLŐS-

és

KAVÉS-IPAR

V. évfolyam. Budapest, 1902. május 1-én. 9. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, V. ker., Lipót-körut 13. szám.

Talisman
TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}
Promontor
(Budapest.)

MATTONI-FÉLE
GIËSSHÜBLER
legfinizáltabb egyenyszó

SAVANYU-KŰT

legjobb asztali- és üdítő ital,
kitűnő hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajoknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.

Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Mattoni
Henrik
Budapest,
Teréz-körut 37.

Saját érdekünkben

csak

Pinczér-Gyujtót

vásároljunk.

Jobb mint minden más gyujtó, **nem drágább és a nyers bevételből**

5%-ot

fizet a gyár nyugdíjalapunk javára

1 láda 3000 doboz *franco* minden állomásra 33 korona utánvét vagy előzetes beküldése ellenében. Megrendelések czime:

Temesvári Gyujtógyár Temesvár.

Budapesti főraktár: V., Erzsébet-tér 1. sz., földszint.

— Telefon 33-49. —

DOMINO sec PEZSGŐ

PÁRISI VILÁGKIÁLLITÁS
1900
ARANY ÉREM

IRODA
BUDAPEST
ÜLLŐI ÚT 60.

BELATINI BRAUN A.

GYÁR: VELENCZE FEHÉR M.

Vendéglő eladás ≡ ≡
Rákospalotán Villa-sor 4-5 szám alatt a „Korona” vendéglő kiadó, esetleg eladó. Ugyanott több üzlethelyiség és ház eladó. Tudakozódhatni:

REICH ZSIGMONDNÁL Rákospalotán, Kossuth-u. 6. sz. a.

Pinczér uraknak fontos!

A világ leg-
fényelmesebb
viselete a
szabadalmazott

**TRIUMPH
CZIPŐ** ≡ ≡

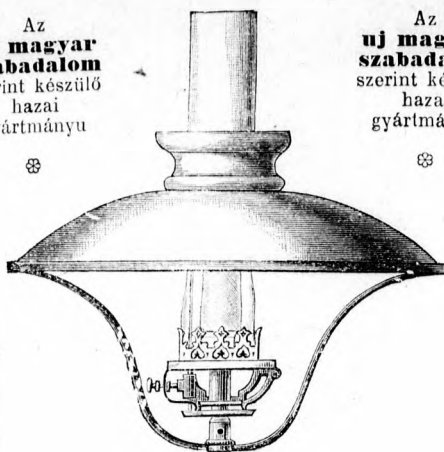
egy érintéssel fel- és lehúzható ruganyos járás. Minden fajta cipők a leg-
jobb anyagból, elegáns faconban. Dr. Högyes-féle asbest talpbetétes cipők
Állandó raktár.

≡ **MICHLSTÄDTER S. E. és H.** ≡
Budapest, Váci-utca 3. sz. és Erzsébet-körút 15. sz.

Pinczér uraknak 5% engedmény a cipő talpába belenyomott szabott árból.

Az
**uj magyar
szabadalom**
szerint készülő
hazai
gyártmányu

Az
**uj magyar
szabadalom**
szerint készülő
hazai
gyártmányu

“DURABLE”
gázizzó harisnyák,

melyeknek fényereje és tartóssága
hasonlíthatatlanul nagyobb az eddigi
gyártmányoknál, igen olcsón kaphatók.

Gyár és szétküldési főtelep:

BUDAPEST, VII., Kazinczy-u. 53.

≡ Telefon 10-76. ≡

A harisnyák fényerejéről meggyőződhetni a **VI., Teréz-
körút 24. sz. a. „EDISON”** kávéházban, mely
ezen izzótestekkel van világítva.

Alapítva 1864.

Löwenstein M.

Cégtulajdonos:

LÖWENSTEIN F. NÁND.

BUDAPEST.

Főüzlet:

IV., Vámház-körút 4.

(ezelőtt Eskütér.)

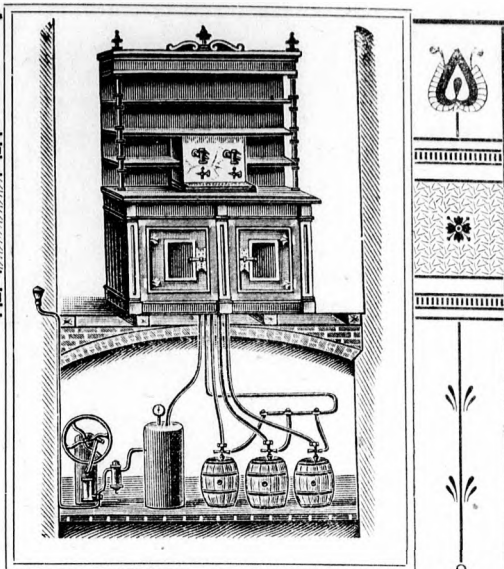
Fiók-üzlet:

IV., Kishid-utca 7.

Fűszer-, csemege-, con-
serv-, sajt-, vaj-, bor-,
pezsgő-, cognac-, tea-,
és rum-raktár.

Sürgöncyzim:

Löwenstein
Vámház-körút.

HIRMANN FERENCZ

érezárugyára BUDAPEST, VII., Csányi-u. 9.

sörkimérő-készületeket légnyomással és szabad. léghűtővel.

Elvállal régi készülékek átalakítását.

Nagy választék **bor- és söresapokban** valamint mindenmü szivattyukban.

Szép nagy vendéglői helyiség

a budai Ganz-gyár szomszédságában élénk forgalommal
1. évi május hó 1-től kiadó.

Ugyanott **kávémérésnek, szatósüz-**
letnek, vagy más üzleti célra alkalmas helyiség

o o o o Felvilágosítást nyújt: o o o o

ROSLAW LAJOS házgondnok
BUDAPEST, II. ker., Szegényház-u. 17. sz.

alatt d. u. 2-4 órákor.

Szálloda-bérlet. ♣ ♣ ♣
A sátoralja-ujhelyi „Vadászkürt szálloda”, a város kellő közepén, a mai kor igényeinek mindenben megfelelő teljesen új berendezéssel, tizenkét szobával, nagy étteremmel és nyári kerttel, diszes tekepályával, nagy tánczeremmel, ahol a legtöbb nyári mulatságot szokták megtartani, külön nyári konyahelyiséggel azonnal — esetleg kellő biztonséggel rendelkező főpinczér által — **bérbevehető.** Bővebb felvilágosítást **LÖWY ADOLF** (S.-A.-Ujhely) tulajdonosnál nyerhető.

A legfinomabb palaczk sör

a világhírű pilseni polgári sörfőzde alap. 1842-ben

≡ „pilseni ösforrás” ≡
nevezetű gyártmánya.

Vidékre pasteurizálva küldetik, miáltal 4-6 heti tartósság biztosítja. — Budapestben házhoz szállítva. — Rendelvényeket kérjük kizárólag czimünkre, mint a magyarországi vezérképviselethez

küldeni **MEZEY ÉS TÁRSA**
BUDAPEST, IX., Ranolder-u. 4.

Telefon 26-45.

Förster Konrád

nagyvendéglője az „Alkotmányhoz”
Budapest, V. ker., Váci-körút 68.

Müncheni Löwenbräu-sör főraktára.

MÜNCHENI LÖWENBRAU

kiviteli sör palaczkokban a vidéki családi asztalokra, mely heteken át jól tartja magát, 30 vagy 50 palaczkot tartalmazó rekeszekben lesznek szállítva. Egy rekesz 30 kiviteli palaczk ára kor. 18.90, vissza rekesz- és palaczkbetét kor. 6.—. Egy rekesz 50 kiviteli palaczk ára kor. 29.50, vissza rekesz- és palaczkbetét kor. 8.—. Helyben a házhoz szállítva 30, 46 és 60 fillér palaczkja. Palaczkbetét 10 fillér. Viszontelárusítóknak megfelelő árengedmény úgy palaczk mint hordósör vásárlásnál.

— Telefon 26-35 —

GENTRY-PEZSGŐ

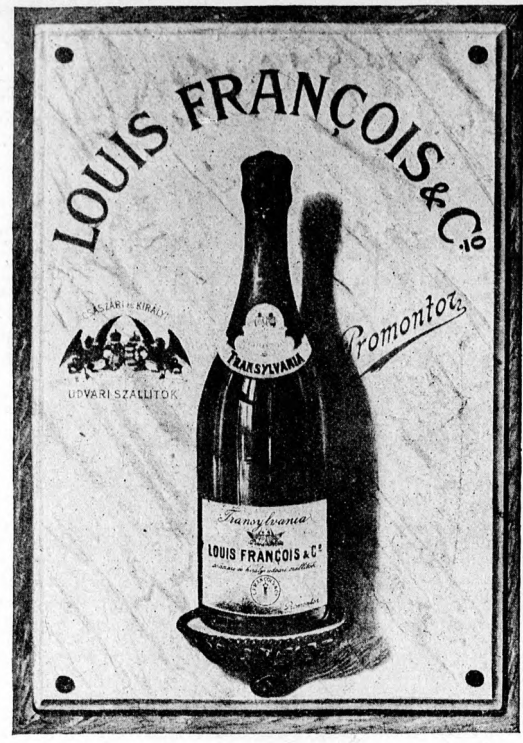
a Budapesti Országos Kaszinó
pezsgője

HUBERT J. E.
pezsgőbörpinczéiből.

Budapesti főraktár:

SZIMON
ISTVÁN
BUDAPEST,
Váci-körút.

MAGYAR PEZSGÖBOR-IPAR. ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

Louis François & Comp.

császári és kir. udvari szállítók. Fülöp Szász Coburg Góthai Herczeg Ő Fens. szállítói.

BUDAFOK (PRÓMONTOR.)

Diplome d'Honneur: 1890. Lissabon, 1896. Bordeaux, 1896. Paris (Académie Nationale de Commerce).
Grand Prix; Hors-Concours: 1897. Marseille.
Arany érem: 1890. Nizza, 1894. Antwerpen, 1890. Temesvár, 1897. Brüsszel, 1898. Bécs, 1900. Páris (Académie Nationale de Commerce).
Ezüst érmek: 1889. Páris, 1896. Budapest állami ezüst, 1900. Páris.
Ezüst díszérem: Országos Ipar-Egyesület Bpest 1901.

Ajánljuk „**Transylvánia**” fél édes és „**Vin brut**” savanyu izű, közkedveltségű pezsgőboraink megízlelését.

ŐRAKTÁR: ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

Rorhegyi Ferencz (ezelőtt Lápossy) **Budapest,**
Gizella-tér.

Vezerképviselőség Magyarország részére:
Ruda és Blochmann Budapest, V., Akadémia-u. 16. sz.

Dr. Ángyán, Dr. Elischer, Dr. Herczel, Dr. Kélli, Dr. Korányi, Dr. Laufenauer és Dr. Liebermann egyetemi tanár urak által ajánlott

DUPLA MALÁTÁSÖR

Szent István védjeggyel
a **kőbányai polgári sörfőző r.-t.**
készítménye, a sörípar egyik legjelentősebb vívmánya.

Ezen rendkívül kellemes ízű üdítő ital egyszersmind kitűnő szer álmatlanság, idegesség, emésztési zavarok és étvágytalanság ellen, ajánlható továbbá vérszegényeknek és lábbadozó betegeknek, valamint a gyengeség különböző nemei ellen, végre igen fontos szoptató nőknél.

Kapható **Budapesten** minden fűszer- és csemege-üzletben.
A **vidékre** a sörfőzde maga szállítja.
Budapesti árak: — a fogyasztási adóval együtt — egy nagy palaczk (palaczkokon kívül) 25 kr., egy kis palaczk 20 kr. Vidéki árak: a fogyasztási adóval együtt a **kőbányai állomáson**, egy rekesz, 30 nagy palaczk 7 fnt 50 kr., betét a rekeszért és palaczkokért 3 fnt 30 kr., összesen 10 fnt 80 kr., egy rekesz 30 kis palaczk 6 fnt, betét a rekeszért és palaczkokért 3 fnt, összesen 9 fnt.
A betétet visszaszolgáltatjuk, ha a rekeszek és palaczkok jókarban és fuvarmentve három hónapon belül címzünkre visszaküldetnek.

Ezen sör hónapokig eltartható.

SITOGEN

Növény-tápszer-kivonat.

SITOGEN
Növény-tápszer-kivonat.
Általános tápláló-szer.
Legjobb ételízesítő.

Legjobb s legolcsóbb nép-tápszer.
Tudományos elemzések szerint **felülmul** mindennemű huskivonatot, fűszert, stb. stb. **Kittinó ízénél** és táperjénél **valamint olcsóságánál** fogva minden más tápszernél többet ér, pótolja az egyoldalú táplálkozás hiányait s így megbecsülhetlen tápszer egészséges és beteg embereknek, husevőknek és vegetariánusoknak.

A Sitogén kapható minden jobb fűszer- vagy ételmiszer-kereskedésben, továbbá gyógyszerárakban és droguériákban.

Árak: Süritett Sitogén tégelyekben:

65 gr.	130 gr.	1/4 Kg.	1/2 Kg.	1 Kg.
K. 1.-	K. 1.70	K. 2.90	K. 5.50	K. 10.-

Folyékony Sitogén üvegekben:

65 gr.	130 gr.	1/4 Kg.	1/2 Kg.	1 Kg.
-.60 fill.	K. 1.20	K. 2.-	K. 3.50	K. 6.-

Próbaküldeményt díjtalanul szállít a

SITOGÉN KIVONAT-TÁRSASÁG

magyarországi képviselősege

HOFFMANN S. Budapest, VIII., Népszínház-utca 38. sz.

Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar

A SZÁLLODÁS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉS-IPAR ÉRDEKEIT ELŐMOZDÍTÓ SZAKLAP.

A SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSAK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉSSÉGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDIJ-EGYESÜLETE. — A DEBRECZENI SZAB. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSAK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A NAGYVÁRADI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSAK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — AZ ÚJVÍDEKI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A KASSAI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSAK, KORCSMÁROSOK ÉS PINCZÉREK EGYLETE. — AZ ARADI VENDÉGLŐSÖK ÉS KÁVÉSAK IPARTÁRSULATA. — SZEGEDI SZÁLLODÁSOK, KÁVÉSAK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA. — A GYŐRI SZ. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, ITALMÉRŐK ÉS KÁVÉSAK IPARTÁRSULATA. — A SZATMÁR SZ. KIR. VÁROSI VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSAK ÉS PINCZÉREK EGYESÜLETE. — A POZSONY SZ. KIR. VÁROSI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSAK IPARTÁRSULATA.

HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Negyedévre	3 korona.
Félévre	6 „
Egész évre	12 „
Egyes szám ára 50 fillér.	
Felelős szerkesztő:	
F. KISS LAJOS	

Megjelen:
minden hónap 1. és 15.
napján.
Főszerkesztő:
Dr. Solti Ödön

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V. ker., Lipót-körút 9. sz.
Hirdetések felvétele ugyanott.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Szerkesztő és kiadóhivatali főnök:
Barta Béla

A képesítés ügye a kamarákban.

(F. K. L.) Nagyon fontos, a vendéglősipar egész jövőbeli kifejlődésére messze kiható események előestéjén állunk. Egy évtizedek óta felpanaszolt súlyos sérelem orvoslásának, egy soha nem csüggendő reménység várva-várt megvalósulásának határidejéhez érkeztünk el. Még csak egynehány rövid nap, gyorsan lepergő hét és megtudjuk, hogy az ipartörvény maholnap bekövetkező revíziójánál számíthatunk-e arra, hogy iparunk is a képesítéshez és engedélyhez kötött iparágak közé fog-e soroltni vagy sem?

Felesleges erő- s időpazarlás volna, ha most a tizenkettedik órában — amidőn e kérdés minden oldalról teljes világításban, hogy úgy mondjuk: megérlelt áll előttünk annyi sok papir- s tintafogyasztás, kongresszusi határozat, memorandum s mindezek nyomán napvilágot látott elutasító miniszteri határozat után, újra annak bizonyításához fognánk, hogy itt nem egy alaptalan törekvés megvalósításáról, hanem egy régi jogos követelmény teljesítéséről van szó. Felesleges, mert hisz e kérdésnek ugy köz- és nemzetgazdasági, mint népelelmezési, közegészségügyi, közrendészeti stb., de főleg az épen napjainkban előtérbe került idegenforgalmi szempontból alig van egy porcikája is, mely egy a képesítést óhajtók, mint az azt ellenzők részéről a legbehatóbb vizsgálat, mérlegelés és bírálat tárgyát ne képezte volna. Egy azonban bizonyos. Akár elérjük a képesítéshez kötést, akár nem, ez a törekvés, e törekvés története egyik legérdekesebb fejezete lesz iparunk történetének, érdekes olvasmánya a késő utódoknak.

A modern kor haladó szellemének vívmányai elől való rideg elzárkózás az iparszabadság bő és kényelmes köpenyében, a minden téren gyenge utánzatokban kimerülő szolgálatunk, melyek törvényhozásunkat, társadalmi munkásságunkat minden téren egyaránt jellemzik, talán sehol sem lépnek elélnk oly nyíltan a maguk sivár ridegségében, mint ama megmagyarázhatatlan tagadó álláspontban, melyet — rajtunk kívül — majdnem az összes hivatott tényezők, így a törvényhozás maga is a vendéglősiparnak a képesítéshez kötött iparágak közé sorolása tekintetében elfoglaltak s ahhoz, bár indokolatlanul, vagy mi még rosszabb: tarthatatlan megokolással ragaszkodtak.

A multtal való teljes szakítást, a régi állásponttól való lassu elszakadást jelentette, midőn Hegedüs Sándor

kereskedelmügyi miniszter az ipartörvény revíziója alkalmával szakítva elődei álláspontjával, kik a képesítés megadása iránt hozzájuk beadott kérelmeinket mindig a „hivatalbeli elődöm ez ügyben hozott határozatára” való hivatkozással utasították vissza, ipartársulatunk ama — 1885 óta most már negyedikben megismételt kérelmét, hogy iparunk a teljes elfajulás megátárlása céljából és nemesebb irányban fejlesztése érdekében képesítéshez kötéssék, *nem utasította egyszerűen vissza, nem dobta megjegyzés nélkül a papírkosárba*, hanem mielőtt maga hozzáfogott volna a kérdés tanulmányozásához, avagy kimondotta volna a maga döntését, felismerve az ügy fontosságát, *véleményadás céljából emlékiratunkat megküldötte az összes kereskedelmi és iparkamaráknak, hogy azok nyilatkozatai alapján alkossa meg saját nézetét és ítéletét.*

Ez a maga egyszerűségében és természetességében egyedül helyes eljárás, melyre Hegedüs elődei talán ép azért nem gondoltak, mert olyan nagyon közelfekvő volt, egyszerre megváltoztatta a helyzetet. Kítűnt ugyanis, hogy a legtöbb tisztán magyar kamara és a legtöbb helyesebb a budapesti is, ha nem is ismerte el feltétlenül azon állításunkat, hogy a képesítéshez kötés megfogja szabadtítani iparunkat attól, hogy boldog-boldogtalan ne abban keressen boldogulást és végső menedéket, azt hívné, hogy azon aranyezőkre talál, a képesítés megadása mellett fojlatl állást és hogy még azon kamarák is, melyek a képesítés megadása ellen nyilatkoztak, nem zárkozhattak el annak beismerése elől, hogy iparunk, különösen a személyi biztonságra vonatkozó rendelkezések, közégi szabályrendeletek végrehajtására való tekintettel valamint közrendészeti, közbiztonsági, közegészségi és idegenforgalmi vonatkozásainál fogva nagyon is megérdemli, hogy az ipartörvényrevízióánál különös gondoskodás tárgya legyen.

Nem kevésbé fontos és érdekes eredménye a kamarák megnyilatkozásainak, hogy — amire magunk is több ízben figyelmeztettünk — a képesítés kimondásánál szigorú különbséget kellene tenni a szorosabb értelemben vett szállodás- és vendéglősipar és a pusztán italmérésessel, esetleg hidegítelményeket kiszolgáltató italmérő üzletek közt, melyek — legalább a képesítés szempontjából — sokkal alárendeltebb jelentőségűek, hogysen a képesítéshez kötést igényelhetnék, jóllehet ennek daczára amazoknak nem ép jelentéktelen társai.

Az Országos Iparegyesületnek véleménye, melyet lapunk más helyén közlünk, szintén nagyon érdekes és

tanulságos. Nem foglal állást direkt a képesítés mellett, de mert a „tanulás“ szükségességét mondja s lándzsát tör a kötelező társulati tagság mellett, nem zárkózik el sem mereven, sőt a sorok közt rámutat arra is, *hogyan lehetne idővel a magunk czéltudatos munkásságával elérni, hogy iparunk a törvény hozzájárulása nélkül is képesített ipar legyen.* Az Országos Iparegyesület állásfoglalása érthető és megérdemli a méltánylást részünkről is, mert meglátszik rajta *Gelléri Mór* kezemunkájának nyoma, aki iparunknak egyik legrégebb és legjobb barátja.

Azzal végezzük, amivel kezdünk. Nagy és fontos események beállását várhatjuk. *Horánszky* halála, pedig az ő lelkiismeretes igazságszeretetétől is sokat reméltünk, és a megoldásra váró egyéb nagy közgazdasági kérdések egyidőre leszorítják ugyan az ipartörvény revízióját a napirendről, ámde teljesen meg nem szüntethetik. Azért nézzünk bizalommal a jövő elé, melytől iparunk erkölcsi és anyagi érdekei megvalósulását most már alapos reménységgel várhatjuk.

Piszkos verseny.

(B—a.) Ha idegen ember kérdezi tőlem, hogy Budapestet mi jellemzi külső megnyilvánulásaiban, amit más nagy városban nem láthat, egyszerűen hivatkozom a kávéházutezárára, melyet különben *Andrássy-utnak* keresztelt el a fővárosi tanács.

Mikor megnyílt a régi „Sugár“-ut, még nem gondolt senki sem arra, hogy a főváros egyik legszebb útján kávéházak keletkeznek egymásután, egymás rovására, egymás tönkretételére.

Mondhatjuk tehát, hogy a város népesedésének számával nemcsak lépést tartott a kávéházak számafeletti szaporodása, hanem meg is előzte a népesedési szaporulatot egy-két évtizedre.

És amit ezen a főúton látunk, tapasztalunk, még megjárja — a terjeszkedés tekintetében — mert itt nem látjuk még sem azt, hogy teljesen egymásmellett álló házakban nyíljanak a kávéházak. Az új konkurrensoknak mégis volt annyi belátásuk, hogy a régi kávécsinoknak nem akarták kenyerüket közvetlenül a szájukból kivenni.

Bár szomorú tapasztalati tények azt bizonyítják, hogy az *Andrássy-uton* több az anyagi gonddal küzdő kávé, mint azok száma, akik megtudnak élni kávéházuk jövedelméből.

És ha a városfejlődéssel lépést tartó vállalkozók spekulációiba betekintünk, azt látjuk, hogy most már a körutakra is kivetették hálójukat, hogy itt folytassák a tisztességtelen verseny áldástalan munkáját.

Alig mulik el egy év anélkül, hogy azt ne halljuk, hogy ma itt, holnap ott nyitnak meg egy új kávéházat a körúton; hogy ma ez, holnap meg amaz üzlethelyiség bezárult, de újra kinyílt; hogy a tegnapigazda máról holnapra kivonult helyiségéből.

A kávéházak ilyenén helyzetéről, szaporodásáról eleget irtunk már e helyen, azonban most egy oly esetről értesülünk, mely méltán megérdemli a legerősebb bírálatot, megérdemli, hogy ipartársulatunk komolyan foglalkozzék azzal a gondolattal, hogy a jövőben hogyan lehetne elhárítani annak a lehetőségét, hogy két közvetlen egymásmellett levő házban ne kapjon senki sem engedélyt kávéház nyitására.

A *Teréz-köruton* a *Stancsu-kávéház* melletti házban és egy pár lépéssel odább, *Berger Lajos* kávécsin szomszédságában, úgy halljuk, legközelebb kávéház nyílik.

Semmi jogunk sincs a tisztességes kenyérkereset bármely formáját bírálat tárgyává tenni, semmi közünk sincs ahhoz, ha valaki szakértelemmel, tudással és versenyképességével konkurrensévé válik szaktársainak; azonban az ilyen vak önbizalom, mely mások kárára

törekszik, mely mások szájából mások pénzével kiakarja venni a kenyeret, nemcsak elítélendő, hanem szakiparosaink közérdeke szempontjából üldözendő.

Üldözendő pedig oly módon, hogy az ipartársulat ezen esetből kifolyólag használja fel minden befolyását, minden erejét arra, hogy ilyen nemtelni versenynek tagjai többé ne lehessenek kitéve.

Még emlékszünk arra, midőn a vállalkozó ur trikóba bujtatott személyzetével lépett ki a porondra, mint valami cirkuszdirektor, így akarván a publikumot — lóvá tenni; még emlékszünk a szomorú kivonulásra.

Most kénytelenek vagyunk a tisztességtelen verseny miatt foglalkozni a vállalkozó ur secessió eszméivel, de egyuttal köszönetünknek is kifejezést adunk azért, mert alkalmat adott arra, hogy ebből az esetből folyólag megvéddessük kellő időben a többi budapesti kávécsinokat az ilyen eshetőségtől.

Mert meggyőződésünk az, hogy a budapesti kávécsin-ipartársulat ezen konkrét példa alapján nemcsak el fog járni az illetékes hatóságoknál, hanem eredményt is fog felmutathatni ez ügyből folyólag a jövőre nézve.

A söradó.*)

Hogy mily hatékony eszköz volna a söripar fejlesztése és támogatása a magyar mezőgazdaság válságos helyzetének orvoslására, e tekintetben elég ráutalni a külkereskedelmi forgalom vonatkozó adataira. Ezek az adatok pedig azt igazolják, hogy sörbehozatalunk értéke évről-évre mintegy 2-5 millió koronával haladja meg sörkivitelünk értékét. Mily jó és hasznos dolog lett volna csak ezt az összeget is a haza javára megmenteni s ezzel a hazai iparnak és a hazai munkának adni teret, munkát, kenyeret és jövedelmet! A magyar pénzügyi kormány azonban csak adóalanynak tekintette a söripart, a kereskedelmi és földmívelésügyi kormányok meg ügyet sem vetettek reá, s ekként a söripar nyakába dobott valóságos uzsora-adó lehetetlenné tette nemcsak az iparág fejlődését és a sörfogyasztás emelkedését, de egyuttal nyersterményeink, az árpa és a komló értékesítése tekintetében is áldozatul dobtta oda mezőgazdaságunkat az éhes külföldi versenynek. Ez és semmi más az oka annak, ha komló- és árpatermelőink folyton és jogosultan is panaszkodnak. Mert a hazai söripar nem képes a hazai nyerstermelés produktumait a lehető és kívánatos arányban fogyasztani s így gazdáink a mindig megbizhatatlan és rendszerint károsodásukkal járó külföldi piacokon történő értékesítésre vannak ráutalva.

A horribilis, hektoliterenkint közel 14 koronát, kitevő magas söradó tehát nemcsak magának a söriparnak, de egyben a mezőgazdaságnak is óriás kárt okoz. Akadálya, legyőzhetetlen gátja az ipar fejlődésének; megnehezítője és megrontója a mezőgazdasági termények értékesítésének. Tétlenségre, meddőségre kárhoztatja a hazai munkát s az iparba fektetett milliókat; a sörbehozatal révén a külföldi iparnak és munkaerőnek ad foglalkozást és kenyeret, — a mezőgazdaságot pedig betereli a rablógazdálkodásba, mert a kivitelre kerülő árpa és komló minden métermázsája egy-egy lépés a földterő csökkentése, a termőerő kimerülése felé. A nyersterménnyel együtt kiviszszük ugyanis nemcsak a takarmányt, de elveszítjük a trágyát is, amit más úton visszapótolni azután vajmi nehéz, sőt a mezőgazdaság mai szorult helyzetét tekintve, szintén lehetetlen. Ilyen, a mienkéhez hasonló magas söradó egész Európában csak három államban volt, illetve van. Egyike a háromnak a kékegy romantikus föld, a hidalgók hazája, a hol azonban az újabb közgazdasági eszmék előtérbe tölulása már

*) A „Magyarország“ f. évi márczius 28. számából.

lezárta a söriparról a bilincseket. A másik két ország Románia és Szerbia. Nem merjük azonban hinni még sem azt, hogy a magyar pénzügyi kormány előtt az említett három ország bármelyikének közgazdasága lebegett szeme előtt, mikor a magyar söradó-politika rendszerét megalkotta.

El merjük azonban hinni azt, hogy fontos és speciális osztrák érdekek játszottak szerepet az indokolatlan és az ország érdekeire sérelmes és káros söradózási szisztéma megállapításában. Ez az adórendszer ugyanis minden fázisában magán hordja nemcsak a merev fiskalizmus, de a vastag önzés jellegét is; czélja megtönni — az ipar és a nyerstermelés hátrányára is — az állam tátongó kasszáját, s szolgálni az osztrák iparindusztriális érdekeket azzal, hogy nemcsak a nyersanyag olcsó bevásárlását tegye neki lehetővé, de egyben biztosítsa is részére a magyar fogyasztási terepnumot.

A hektoliterenkint 9 korona 60 fillérré rugó söradó-pótléknak ennek a schol másutt nem létező különleges adónak *eltörlése* vagy legalább a sör szesztartalma és a hazai nyersanyag felhasználása arányában lefelé irányuló progresszív csökkentése volna az ipar és a vele kapcsolatos mezőgazdasági bajokra az egyedüli remedium. Így az ipar megszabadulna nyűgétől s a szélvész sebességével indulna fejlődésnek. Fokozódnék pedig nemcsak a sörtermelés, de vele a fogyasztás is, s az olcsó sörben a németek által „*folyékony kenyér*“-nek nevezett tápláló és üdítő italt adhatnánk a *pálinka helyett a népnek*. És ha csak a francia söradó és sörgyártás analogiájára tekintve elképzeljük azt, hogy a sörfogyasztás a mai 6 literrel fejenkint csak 20—25 literre emelkednék, már ez is gyönyörű perspektíváját nyujtaná a jövőnek! Az államkincstár jövedelme nemhogy fogyna, de szaporodnék; a söripar a munkások ezreit vonná el a hazátlan szocializmus karjaitól; az iparba befektetett milliók jövedelmeznének, a hazai munka érvényre jutna, javakat termelne; a mezőgazdaság terméyeinek javarészt a hazai iparban helyezhetné el s komlótermelésünk is megnégyszeresednék s itthon kerülne fogyasztásra!

Ma azonban árpatermelésünk is szenved, s az összesen 60 holdra rugó komlóskertjeink is sisiphusi küzdelmeket vívnak, hogy termésüktől megszabaduljanak. Helyes adópolitika azonban egy csapásra más helyzetet teremtené. N. D.

TÁRCZA.

BUDAPEST—POZSONY.

A „Szállodások Nemzetközi Egyesülete“ budapesti közgyűlésére ellátogató külföldi szállodások és vendéglősök fogadására alakult nagybizottság legutóbb tartott ülésén egy „albizottságot“ küldött ki oly czéllal, hogy lépjen érintkezésbe a pozsonyi szállodásokkal és vendéglősökkel és beszélje meg velük, hogy a Bécsen át hazánk felé robogó angliusokat, francziákat, svájciakat, németeket stb. hogyan fogadják az ország határán és hogyan töltsék el velük azt a pár, mondjuk három órát, mely otttartózkodásuk idejére esik. A küldöttség tagjai Stadler Károly elnöklete alatt Bokros Károly, Burger Károly, Drechsler Béla, Ehm János, Müller Antal és Pelzmann Ferencz, miután őket így az Istvánbeli tanácssteremből „kiküldték“, ahogy illik nyomban távoznak s sürgős dolgról levén szó s már másnap a nyugoti pályaudvaron találkoztak.

Mondanom sem kell talán, hogy az első, aki megjelent Stadler volt. Persze. Először is ő „vasuti“, ergo tudja mi a rend, meg aztán ki is vigyázna arra, hogy minden rendben legyen, ha nem ő? Ki tartaná számom,

nem-e hiányzik közülünk egy-kettő, ha nem ő? Telt az idő. Hiába! Még nem voltunk mindnyájan együtt. Hanem aztán egyszerre csak jön egy „hírnök és pihegve szól“, azaz hogy szót se szól, hanem egyenesen nekivágat Stadlernek és átadja neki Förster bocsánatkérő levelét, melyben egyeb „elfoglaltság“ czimén elmaradását menti ki.

Az elfoglaltság szóra Müller, aki jó konyhájáról és jó viczezeiről is híres, rögtön azt kérdezi, hogy nem-e a sok csipkedéstől van rosszul Förster? Mert ugy tessenék ám a dolgot meggondolni, hogy a mely küldöttségben az Ehm, Pelzmann, a Müller — no meg természetesen szerény jómagam — részt veszünk, hát ott csak nevetni lehet furturfurt, ha még oly nehéz időket élünk is. Ha még aztán, azt a hétszáz pengőjét, majdhogy elfelejtettem megmondani, ha egy olyan bájos és szellemes utitársnő is van a társaságunkban, mint amilyen Burger Károlyné, na hát akkor oh nyájas olvasó elképzelheted, hogy ilyenkor milyen vigan dudál — a portugál.

Hát alig is zakatoltunk úgy kifelé a pályaudvarból, a Pelzmann csakugyan rögtön hozzáfogott az évelődéshez, felfogta a fonalat és folytatta a Müller, aki ezt a mesterséget is széles alapon üzi. Örömkönnyek árja potyog részletekben, ha ő nevet és várakozásteli reménység dobogtatja meg a sziveket, ha ő „reggelizni akar“. Az akarat, mely ezuttal „Isten segítségével“ már Alag felé utat tört magának — de csak úgy, ha a hozzá való zsardinettó is meglesz! — ezuttal „Müller segítségével“ csakhamar tetté is vált, mert ha Müller valamit akar, hát az már meg is van, meg hát nem is azért ő a lakomarendező bizottság elnöke, hogy az ilyen dologba holmi más avatatlan emberfia belekötgyogjon! Így is lett. Azán Müller minden diófélbe egy határozati javaslatot tett s „ekszpresz rekommandirt“ fogja elküldeni, Försternek büntetésül, mert nem jött el velünk. A pompás reggeli után — aminthogy az illik is jőnevelésű urak társaságához — a Müller tarsolyájából előkerültek a hihetetlen hosszú és kövér szivaróriások s Stadler ujra józüeket nevetett a „Briefe eines Müllers“ felett.

Haj-haj micsoda egy gyöngyélet volt ez! Hátha még egy fia Talizánt vagy mit is lehetett volna kapni. Csakhogy ezekben a magyar pénzt szívesen látó vagon licsben minden francia meg német. Bizonyára azt hiszik, hogy a jó magyaroknak jó a külföldi maszlag is. No de — vakulj magyar! — volt ott mégis valami ami magyar! A borraló. A mi szintén nem megvetendő dolog pláne, ha egy oly illusztris társaság utazik mint, a mienk.

— szus Mária! kiált fel egyszerre Ehm, csak nem vagyunk már Pozsonyban?

— De biz ott vagyunk lellem Jani — mondok és csakugyan — ott voltunk a jó „Preschburghban“.

Sisteregve, dörögve rohant be a gyorsvonat az állomásra és akkurat a ránk váró deputáció előtt állott meg, amint hogy illlett is a jóraló „gyors“-hoz, mely át volt halva a „szállitmány“ rendkívül fontos misszójától, és azt is tudja, hogy mi a — — móres.

Palugyay, Chowantsek, Kopp, Jaklics stb. vártak, fogadtak és üdvözöltek, amire kölcsönös bemutatkozás után kocsira ültünk s a Palugyayék ősi „Zöld-fa“ szállodájába hajtottunk, amelynek emeleti nagytermében azonnal hozzáfogtunk a tanácskozáshoz. Azaz, hogy dehogya fogtunk. A Stadler állott fel s megnyitván néhány formulával az értekezletet, egy olyan ragyogó és hatalmas dikeziót vágott ki, akár csak az anno daczumál tartott pozsonyi dietákon a megyei urak. Nem hallott olyan beszédet tőle köztünk még a legöregebbje se! Olyan benső lelkesedéssel, tüzzel és magasan szárnyaló lendülettel beszélt, hogy felállva tapsoltunk neki. De kijutott bőven a tapsból Palugyaynak is, aki a pozsonyiak Stadlere.

Hogy pedig a két, valóban egész ember beszédeivel bővebben nem foglalkozom, azt tessék annak tulajdo-

nitani, hogy — amint ő mondá — ezért a „merényletért“ csak egyszer hagytam magamat leszidni s még annyit sem irok ezentul Stadlerről, amiért csak egy barack járna ki. Pedig ez nem sok. De elszoktam tőle, amióta nem vagyok Weinbursch. Ez meg már régen volt.

Az értekezlet után következő „tanácskozás“ tárgyszorozata a következő volt:

Consommé, tortelletes à la reine Margott
Homard en belle vue flanquée d'Esturgeon sauce remoulade
Filet et Culotte de bœuf, garni à la Chambord
Pouding de Grives, aux œufs de Vanneau
Oisons nouveaux à la broche
Salad mellé
Asperges en branches, sauce Mouselline
Glaces en Surprise — Fromages — Dessert.

Na! Ezekhez a fogásokhoz az obligát egy pohár sörön kívül kijárt: 1899-es tokaji, fehér somlai, pozsonyi sajtátermés, 1896-os Chateau Palugyay, 1895-ös villányi vörös, rózsaszínű Moët et Chandon, Hubert City Sec, tokaji „Liserl“. A kávéhoz Eau d'or, Crem des reses, fehér anisette. Az érdekes napirenden aláírva az előadó neve: Palugyay. Más semmi. Mesébe illő gasztronómiai élvezet volt ez a tárgyalás is. Csak úgy hizik tőle az emlékezet s úgy csilogott tőle a szemünk mint a gazda bora. Ilyesmit csak egy Palugyay állíthat össze. Nyugodtak vagyunk, a vendégek időt és egyebeket is jól fogják „tölteni“ Pozsonyban.

Don Carlos.

A „Budapesti Szállodások, Vendéglősök és Korcsmárosok Ipartársulata“

minden héten pénteken

TÁRSAS REGGELIT

tart.

A legközelebbi reggeliket a következő helyeken tartják:

1902. május 2-dikán: *Deutsch Pál* (Schwab Antal utóda) vendéglőjében (VII. Akácza-utca, A régi helyiséggel szemben.)

1902. május 9-dikén: *Maloschik János* vendéglőjében (VII. Csányi-utca 11.)

1902. május 16-dikán: *Máday Lajos* vendéglőjében (VII. Kerepesi-ut 32.)

MEGHIVÓ.

A nyári szünet beállása előtt folyó 1902. évi május hó 5. napján, hétfőn, este 8 óra-kor íj. KOMMER FERENCZ Vadászúrt szállodájának külön termében (IV. ker., Kishíd-utca 5. sz. a.) tartjuk **UTOLSÓ TÁRSASVACSORANKAT**. Fölkérjük t. tagjainkat és barátainkat, hogy ez alkalommal **TELJES SZÁMMAL** megjelenni sziveskedjenek. Az ipartársulat elnöksége: **Heiml, eln., Kemény, titkár.**

Szálloda-eladás.

Komáromban az „Arany hordóhoz“ címzett szálloda és vendéglő (11 vendégszoba) 1902. évi június 1. napjától kiadó esetleg eladó. Dunára néző, csinos étterem, kellemes nyári udvari helyiség, az épület a Dunaparton a hajóállomás s a hajógyárhoz közel fekszik. Bővebbet íj. **TAKÁCS JÓZSEFNÉ** urnénél, **KOMÁROM**, gr. Széchenyi-utca.

Társulatok. Egyesületek.

A „Szállodások Nemzetközi Egyesület közgyűlését előkészítő bizottság“ közleményei.

I.

A „Szállodások Nemzetközi Egyesülete“ Budapestén tartandó közgyűlését előkészítő bizottság a közgyűlési tagoknak nyújtandó kedvezmények tárgyában a következő beadványt intézte a m. kir. kereskedelemügyi miniszterhez:

Nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszterium!

A „Szállodások Nemzetközi Szövetsége“ f. évi szeptember hó 19-én s következő napjain Budapestén tartandó közgyűlését előkészítő bizottság f. évi április hó 17-dikén tartott ülésén tárgyalta s vette hálásan a nagyméltóságú miniszterium folyó évi nagybecsű leiratát, melyben a közgyűlési vendégek és családtagjaik részére a magyar kir. államvasutak vonalain 50%o díj-kedvezményt engedélyezvén, bizottságunkat a további teendőik ellátására méltóztatott utasítani.

Mint hogy azonban az annak idején előterjesztett s főleg külföldi vendégeink ünneplésére és szórakoztatására szánt tervzetünk, különösen a m. kir. földmívelésügyi miniszteriumban ezen valamint a belügyi, pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterium kiküldöttjei és bizottságunk képviselői jelenlétében közösen megtartott értekezlet határozatai folytán az ezen értekezletről a nagyméltóságú miniszteriumhoz is áttett jegyzőkönyv tanúsága szerint is jelentékenyen megváltozott illetve kibővült, mély tisztelettel esedezünk aziránt, méltóztatnék a már megadott kedvezményen kívül az idecsatolt programtervezethez képest, tekintettel a közgyűlés nemzetgazdasági, valamint idegenforgalmi jelentőségére még a következő kedvezményeket engedélyezni:

1. Pozsonytól Nagymarosig a már megadott 50%o-os díj-kedvezmény igénybevételével különvonatot.

2. Nagymarostól Budapestig ingyen különhajót.

3. A bizottságunk által megnevezendő azon résztvevők s családtagjaik részére, akik esetleg a Tátrába és a Vaskapuhoz, valamint a Fiumébe rendezendő társas kirándulásokban óhajtának résztvenni, külön vonatot.

4. Ingyen különvonatot a kecskeméti esetleg tokaji borvidék megtekintésére és

5. Ha a kecskeméti kirándulás elmaradna és a kirándulás Tokajba határozatnék el, innen ingyen különvonatot a Tátravidék meglátogatása céljából.

Nagyméltóságú miniszterium!

A midőn még a legújabb megállapadásaink értelmében összeállított programunkat mellékelten idecsatoljuk és alázattal kérjük kérelmeink teljesítését, nem mulaszthatjuk el megjegyezni, miszerint teljes tudatában vagyunk fokozott igényeinknek, ámde szolgáljon mentségünkül, hogy ezen iparunk történetében kitudja mikor ismétlődő rendkívüli eseményt, melynek sikere érdekében mi magunk is anyagi erőnket a legvégsőig megfeszítjük, olyannak tekintjük, mely méltán megérdemli, hogy főleg idegenforgalmi jelentőségénél fogva, a magas kormány lelkesedéssel és áldozatkészséggel siessen segítségünkre s pedig annyival is inkább, mivel az összes tényezők részéről hozandó áldozatok közvetlen hasznát nem is mi, hanem a magyar ipar, kereskedelem és földmívelés fogják látni s igen nagy hordereje van annak, hogy vendégeink, akik foglalkozásuknál fogva kiszámíthatatlan hasznot biztosíthatnak hazánkunk és fővárosunknak, ha tőlünk minél kedvezőbb benyomással távoznak, legalább is oly szives fogadtatásban és kedvezményekben részesüljenek, mint a legutóbb Budapestén lezajlott két nagy nemzetközi kongresszus tagjai.

A midőn tehát kérelmünket teljes bizalommal ismételten is a nagyméltóságú miniszterium kegyes jóindulatába és pártfogásába ajánljuk, hazafias bizalommal maradunk

Nagyméltóságod

alázatos szolgáló

Az előkészítő bizottság.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

II.

Ugyanezen tárgyban az előkészítő bizottság a következő beadványt intézte Széll Kálmán m. kir. belügyminiszterhez.

Nagyméltóságú miniszterelnök Ur!
Kegyelmes Urunk!

A Szállodások Nemzetközi Szövetségének Budapesten f. évi szeptember hó 19—24. napjain megtartandó közgyűlése tárgyában annak idején beterjesztett alázatos kérelmünk a f. évi április hó 9-én nemeskéri Kiss Pál államtitkár elnökele alatt a m. kir. belügyi, pénzügyi, földmivelésügyi és kereskedelemügyi miniszteriumok kiküldöttei és bizottságunk képviselői jelenlétében tárgyalatván az értekezlet határozatai s az ezen értekezletről Nagyméltóságodhoz felterjesztett jegyzőkönyv alapján, hivatkozással az ez ügyben már előzőleg felterjesztett alázatos kérelmünkre újabban megállapított tervezetünk idemlékelésével azon tiszteletteljes kérelemmel járulunk Nagyméltóságod kegyes színe elé.

Méltóztatnék megengedni:

1. Hogy a Szállodások Nemzetközi Szövetsége közgyűlésének napján, vagyis f. évi szeptember hó 21-én este a m. kir. Operaházban a vendégek tiszteletére magyar vonatkozású ingyenes díszelőadás tartassék.

2. Hogy a közgyűlés tartama alatt, vagyis 1902. szeptember 24-dike reggeléig a nyilvános és középületek zászlódisztöltsenek és hogy

3. Ugyanezen idő alatt vendégeink tiszteletére a budapesti m. kir. államrendőrség díszben végezze a szolgálatot.

Kegyelmes Urunk!

A szállodások nemzetközi szövetsége közgyűlésének rendkívüli fontosságát s pedig úgy nemzetgazdasági, mint idegenforgalmi szempontból előbbi beadványainkban sokkal bővebben fejtegettük, mintsem hogy az ott mondottakat ismételnünk kellene. Nagy és fontos nemzeti közérdek, hogy a múltvilág legműveltebb államaiból hozzánk seregleg előkelő vendégeinknek hazánkat és székesfővárosunkat minél szebb színben mutassuk be és hogy a hagyományos magyar vendégszeretelben oly mérvben részletessük őket, amint az ők, kik az egész világ idegenforgalmát lebonyolítják valósággal meg is érdemlik.

Nagyméltóságod, ki böles kormányzatával már oly sok jelét adta nemzeti érdekeink feletti éber gondoskodásának, bizonyára méltányolni fogja a Haza szolgálatába állított ideális törekvéseinket, amiért is megújítva alázatos kérelmeinket, hívő bizalommal várjuk azok teljesítését is és igaz és mély tisztelettel vagyunk Budapest, 1902. április hó 22.

alázatos szolgálói
Az előkészítő bizottság.

III.

A közgyűlési tagok s hozzátartozóik, valamint a vendégek szórakoztatására az előkészítő bizottság a következő ideiglenes programot állította össze.

A szállodások Nemzetközi Szövetségének 1902. évi szeptember hó 19—20. napjain Budapesten tartandó közgyűlése alkalmából a szövetség fogadására és itt tartózkodásának idejére tervezett ünnepélyek programja:

I.

A szövetség tagjai 1902. szeptember hó 19-én reggel érkeznek Bécsen át Magyarországra.

Pozsonyban a budapesti szállodások és vendéglősök ipartársulatának küldöttsége és a pozsonyi ipartársulat várja és fogadja a vendégeket s hogy a fogadás az országba lépésnél ünnepélyes legyen, Pozsony város hatósága felkérendő, hogy a fogadásban vegyen részt.

Pozsonyból a vendégek, esetleg az ottani mezőgazdasági kiállítás megtekintése után különvonaton Nagymarosig, innen külön hajón Budapestre indulnak. Az út irányában fekvő városokból szaktársaink megjelennek az érintendő állomásoknál s vendégeinket üdvözlők.

Budapesten a kikötőben való megérkezéskor az ipartársulat, esetleg a székesfőváros hatósága fogadja és üdvözlő a vendégeket.

A megérkezés napján este lakomával egybekötött ismerkedési estély a Ilungária (vagy Royal) szállodában.

2.

Szeptember hó 20-án szombaton reggel a szállodások „Nemzetközi Szövetsége” közgyűlést tart a Magyar Tudományos Akadémia vagy a székesfőváros törvényhatóságának közgyűlési termében, miatt hölgyek és nem közgyűlési tagok a várost tekintik meg.

Közgyűlés után dejeuner a Margitszigeten. Dejeuner után a vendégek a budai fürdőket, a kir. várpalotát tekintik meg. Este nagy díszlakoma a Vigadó épület nagytermében.

A díszlakoma után a székesfőváros hatósága által a vendégek tiszteletére a Dunán rendezendő ünnepély megtekintése.

3.

Szeptember hó 21-én vasárnap reggelizés az Erzsébetterikioszkban. Reggeli után az új országház és az igazságügyi palota megtekintése. Azután kirándulás a földalatti villamos vasuttal a Városligetbe (Lunch Gerbeaudnál. Park-klub megtekintése.)

Délután szünet. Esetleg a város megtekintése. Este díszelőadás az Operában.

4.

Szeptember hó 22-én hétfőn reggel találkozás a Központi vásárcsarnoknál. (Esetleg előzőleg ennek megtekintése). Innen indulás pont 10 órakor a fogaskerekű vasut állomásáig, a fogaskerekű vasutal a Széchenyi hegyre, onnan séta a Svábhegy szállodába. Itt a székesfőváros által a vendégek tiszteletére rendezendő dejeuner dinatoire.

Innen indulás a Normafához, majd a Zugligetbe, innen villamossal a budafoki helyi vasut Ferencz József híd állomásához.

Este: Esti ünnepély a Törley kastélyban.

5.

Szeptember hó 23-dikán kedden reggel indulás különvonattal Kecskemétre vagy Tokajba. Tokajból esetleg éjjelen át, különvonattal a Tátrába. Megérkezés reggel. A esorbai tó megtekintése stb.

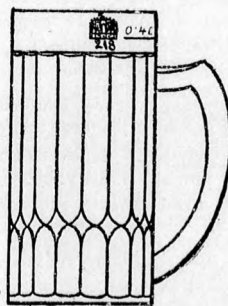
ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR

Részvénytársaság

BUDAPESTEN

V. ker., Ferencz József-tér

8. szám

az Akadémia
* közvetlen
* Szomszéd-
* ságában.

Legfinomabb vendéglői
és kávéházi
üvegneműek
nagy raktára.

Törvények. Rendeletek.

Korcsmárosoknak oly közös beadványa, melyben a községi előljáróságot az italmérsi engedélyek számának leszállítását célzó lépések megtételére kérik fel, csak egyes beadványi bélyeg jár.

4837/1901. P. sz. Határozat: A magyar királyi közigazgatási bíróság a panasznak helyet ad, panaszost a f.-i magyar királyi adóhivatalnál 1900. évi K. j. 622. t. szám alatt előírt illeték megfizetésének kötelezettsége alól felmenti és az illetékből tőle követelt 4 koronának törlését elrendeli, mert: a panaszos és társai mint f.-i korcsmárok által a községi előljárósághoz intézett és 1 korona bélyeggel ellátott kérvény, melyben ők a községi előljáróságot az italmérsi engedélyek számának leszállítását célzó lépések megtételére kérték fel, nem hasonló és mindegyik érdekeltre nézve külön-külön teljesítendő kérelemre, hanem közös érdekű egyetlen tárgyra vonatkozik, s így a beadvány tárgyára nézve egy személynek lévén tekintendők, a beadvány az illetékszabályok 47. §-a értelmében egyetlen egy koronás bélyeggel helyesen látottat el. A törlést csak 4 korona erejéig lehetett elrendelni, mert ügyfél társai, kik ellen az illeték előíratott, panaszosban nem éltek, ügyféltől pedig egy a kiszabási irat, mint az eredetben bemutatott fizetési meghagyás szövege szerint az illeték egyetemlegesség nélkül csak 4 korona összegben követeltetett.

Italmérsi engedélyek és az állami törvényhatósági és községi alkalmazottak. Kik tekintendők állami, törvényhatósági és községi alkalmazottaknak?

Állami, törvényhatósági és községi alkalmazottak, valamint ezek nejei és kiskoru gyermekei részére, szesz italoknak korlátlan vagy korlátolt kimérésére, avagy kismértékben való elárúsítására szóló engedélyek kiadása tárgyában a pénzügyminiszter 1901. évi 49,996. szám alatt az alábbi körrendeletet intézte valamennyi m. kir. pénzügyigazgatóságának (a fiúmei kivételével):

Az 1899. évi XXV. t.-cz. 3. §. 2-dik pontja második bekezdése szerint állami, törvényhatósági és községi alkalmazottak, valamint ezek nejei és kiskoru gyermekei szesz italoknak korlátlan vagy korlátolt kimérésére, avagy kismértékben való elárúsítására szóló engedélyt nem nyerhetnek.

Kérdés tételvén, hogy kik tekintendők állami, törvényhatósági és községi alkalmazottaknak; egyöntetű eljárás és szigorú alkalmazás végett a m. kir. belügyminiszter uralm. egyetértőleg a következőket jelentem ki:

1. *Állami alkalmazottnak* az tekintendő, a ki az állammal oly szolgálati viszonyba lép, a melynek különös ismérve, hogy az állam által alkalmazott egyén, a mennyiben kineveztetése időhöz kötve nincsen, — fegyelmi, vagy büntető uton hozott és hivatalvesztést kimondó határozat nélkül alkalmazásától meg nem fosztható.

2. *Törvényhatósági alkalmazottak*, még pedig törvényhatósági és rendezett tanácsú városi alkalmazottak alatt azok a tisztviselők, előljárósági segédek, kezelő- és szolgaszemélyzeti tagok értendők, a kiknek állása az illető városi szervezési szabályrendeletben rendes évi fizetéssel rendszeresítve van; vármegyei alkalmazottak alatt pedig azok a vármegyei tisztviselők, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzeti tagok értendők, kiknek állása az 1888. évi XXI. t.-cz. 67. §-ában és az idézett törvény 72. §-a alapján alkotott vármegyei szabályrendeletben fel van sorolva; végül:

3. *Községi alkalmazottnak* azok a községi tisztviselők és előljárósági tagok értendők, kiknek állása az 1886. évi XXII. t.-cz. 65. §-a alapján alkotott községi szervezési szabályrendeletben mint rendszeresített állások föl vannak sorolva.

Budapestn. 1902. évi április 4-én.

ÜVEGGYÁRI TELEPEK

azelőtt

SCHREIBER J. ÉS UNOKAÖCSSEI

BUDAPEST, IV.

Régi posta-utca 10. (félemelet).

Nagy raktár

üvegárukban

vendéglők

és kávéházak részére.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hasznos tudnivalók.

Uj vörösborok kezelése.

(M. K. L.) Gyakori jelenség, hogy az új vörösborok, melyeknek a must elerjedése után elég sötét színük van, ebből a bor lefejtése alkalmával rendszeren veszítenek. E jelenség azáltal is észrevehető, hogy világosabbá váló bor egyuttal lerakodást képez, mely csokoládés barna színű és aludt vérhez hasonlít. E lerakodás festő-, cserző- és bizonyos extraktívanyagból áll, melyek a szőlő héjában tartalmazzanak. A szőlőhéjak festő-, cserző- és extraktívanyagai ugyanis oldhatatlan vegyületek képeznek, melyek valószínűleg a borba kerülő égeny idéz elő. Míg tudniillik a bor még szénsavval van telítve és így az égeny hozzájárulása meg nem történik, addig nem fordul elő a nevezett anyagok kiválása. Alig lehetséges tehát a festőanyag kiválását megakadályozni, ha a bor már egyszer clerjedt, hanem szükséges, hogy már a csefere helyes kezelése által elejét vegyék ezen kiválás megtörténhetésének. Ha tehát a vörösbor azon stádiumban van, hogy a színe, a megnevezett anyagok lerakodásával halványabb lesz, akkor már nem létezik más mód arra, hogy a bornak eredeti szép vörös színét helyreállítsuk, mint az, hogy a bort vagy igen sötét színű borral összevágjuk, vagy pedig, hogy azt egészséges vörös csefere újból átereszteljük. Hogy azonban a bornak eredeti szép színét maradóan megóvjuk, szükséges, hogy már az erjedés kezdetétől fogva okszertűn bánjunk a musttal.

Mindenekelőtt fontos, hogy a csefereből a csutkákat eltávolítsuk, amennyiben a szőlőt ledaráljuk, úgy, hogy azok a csutkák nélkül jöjjenek erjedésbe, mert ezek nemcsak a bor színére ártalmasak, hanem még a bor ízét is kellemetlenné alterálják. Másodszorban arra kell ügyelnünk, hogy a csefere csakis addig erjedjen, míg a must elegendő mennyiségű festőanyagot kapott a héjakból, ami rendszeren összeesik azon időponttal, amidőn a rohamos erjedés tetőpontját elérte. Ennek beálltával kiperéselendő a csefere, tekintet nélkül arra, hogy a must erjed-e még vagy sem. Ugyanis ilyenkor a mustnak további érintkezése a szőlőhéjakkal és magokkal csakis azt eredményezi, hogy újból igen sok extraktívanyag, tehát nagymennyiségű oly test kerülne a borba, mely a bor későbbi fejlődésénél az előbb említett oldhatatlan vegyületek képződését okozza. Nem kell attól tartani, hogy a bor édes marad, ha a must erjedése közben kiperéseljük a csefere. A must ilyenkor nagy mennyiségben tartalmaz élesztőt, mely elégséges ahhoz, hogy a mustban lévő összes cukor áterjedhet, feltéve, hogy a mustot nem raktározzuk nagyon hűvös pinczébe.

Ha a vörösbor seprőjét gócsóval megvizsgáljuk, azt látjuk, hogy megközelítőleg sem oly tiszta, mint a fehér borok által lerakott seprő. A vörösbor seprője az alkoholferment sejtjein kívül még számtalan penészgombának csiráit és penészgombákat is tartalmaz, melyek csakis azáltal kerültek a borba, hogy a must hosszabb időn át együtt maradt a héjakkal, amelyekből átvette ezen gombákat is.

Lehetséges ugyan az is, hogy e gombaneműek működése folytán a bor festőanyagának olynemű változása is előfordul, hogy ez a cserzőanyaggal és héjak vonatanyagával vegyülve

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

kivál, miáltal a bor sokkal világosabb színű lesz. Ez azonban csak feltevés, míg ellenben tény az, hogy azon vörös bor, melyet úgy állítunk elő, hogy a csutkáktól megszabadított szefrét csak addig hagyjuk a héjakkal erjedni, míg a must elegendő festőanyagot vont ki belőlük, ha az tökéletesen elterjedt, sötét színét még akkor sem veszíti el, ha több ízben is le lett fejtve és ha sokáig is fekszik. Ezen kezelési eljárás annál is inkább tanácsos, mert ezáltal megakadályozzuk azt is, hogy a bornak fanyar és érdes íze legyen, amit ellenben igen gyakran, kellemetlen módon tapasztalhatunk oly boroknál, melyek hosszabb időn át maradnak a törkölyön.

DIADAL-PEZSGÓBOR

EBERHARDT ANTAL

BUDAFOK.

Főraktár: Szántó Imre borkereskedőnél
Budapest, V., Harminczad-utca 3.

Közgazdaság.

A konverzió.

Ma teszi közzé a Magyar Általános Hitelbank a 4^{1/2}/o-os magyar állami kötvényeknek az 1902. évi magyar királyi adómentes 4⁰/o-os koronajáradék-kölcsön ellenében való konvertálására vonatkozó hirdetményt. E szerint konvertálandók: 1889. évi 4^{1/2}/o-os magyar államvasuti aranykölcsön, az 1876. évi 5⁰/o-os magyar keleti vasuti kölcson, az 1888. évi 4^{1/2}/o-os magyar vasuti beruházási elsőbbségi kölcson, az 1889. évi 4^{1/2}/o-os magyar államvasuti ezüstkölcsön, a 4^{1/2}/o-os magyar regale-kártalanítási kölcson-kötvények. Ennek ellenében kibocsátásra kerül K. 1.087,470,000 n. é. koronajáradék.

Ezen kötvények, valamint az azokon levő kamatszélvények minden fennálló magyar bélyeg, illeték és adó alól fel vannak mentve, s azoknak a teljes bélyeg-, illeték- és adómentesség a jövőre nézve is biztosított. A kötvénybirtokos a minden év június és december 1-én esedékes kamatokat felveheti: a m. kir. központi állampénztáraknál Budapesten, a budapesti és zágrábi királyi állampénztáraknál, valamint az összes magyar kir. adóhivataloknál; azonkívül Budapesten: a Magyar Általános Hitelbanknál, a Magyar Földhitelintézetnél, a Pesti hazai I. takarékpénztár-egyesületnél, a Magyar leszámítoló és pénzváltó banknál, a Pesti magyar kereskedelmi banknál, a Magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaságnál; Pécsben: S. M. v. Rothschild bankháznál, a K. k. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe, a K. k. priv. allgemeine österreichische Boden-Credit-Anstalt című intézetnél és az Union-banknál, valamint Berlinben, M/m. Frankfurtban, Hamburgban, Párisban, Brüsszelben és Amsterdamban.

A konvertálandó államkötvények birtokosainak a kicserélés a következő feltételek mellett ajánlatik fel: A kicserélés április hánap 30-tól május hónap 10-ig történhetik. A magyarországi kicserélési helyek a következők:

Budapesten a magyar kir. központi állampénztár (pénzügyminiszteri palota), a magyar kir. állampénztár (fővármház), az összes magyar kir. adóhivatalok, valamint Zágrábban a királyi állampénztár, az észéki, gospieci, ogulini, pozsegai, varasdi és vukovári kir. adóhivatalok; továbbá a magyar kir. Postatakarékpénztár és a Magyar Általános Hitelbank Budapesten.

A konvertálandó kötvények következőképpen fogadtatnak el fizetésekképpen:

a) 1889. évi 4^{1/2}/o-os magyar államvasuti aranykölcsön-kötvény:

100 ar. frt tőke névértékért	---	---	---	---	ar. frt	100.50
ehhez adva az 1902. évi február 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 ^{1/2} /o-os kamatok fejében	---	---	---	---	"	1.875
					összesen	ar. frt 102.375

100 ar. frtot 238 K 10 fillérrel számítva, tehát 243 K 75 fel

b) 1876. évi 5⁰/o-os magyar keleti vasut kölcson-kötvény:

100 ar. frt tőke névértékért	---	---	---	---	ar. frt	100.50
ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 ^{1/2} /o-os (5 ⁰ /o-ból levonva 10 ⁰ /o jövedelmi adó) kamatok fejében	---	---	---	---	"	2.25
					összesen	ar. frt 102.75

100 ar. frtot 238 K 10 fillérrel számítva, tehát 244 K 65 fel

c) 1888. évi 4^{1/2}/o-os magyar vasuti beruházási elsőbbségi kölcson-kötvény:

100 német bir. márka tőke névértékért	---	---	---	---	M	100.—
ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 ^{1/2} /o-os kamatok fejében	---	---	---	---	"	2.25
					összesen	M 102.25

100 márkát 117 K 60 fillérrel számítva, tehát 120 K 25 fel

d) 1889. évi 4^{1/2}/o-os magyar államvasuti ezüstkölcsön-kötvény:

100 frt tőke névértékért	---	---	---	---	200 K	— f
ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 ^{1/2} /o-os kamatok fejében	---	---	---	---	4 "	50 "
					összesen tehát	204 K 50 f-el

e) 4^{1/2}/o-os magyar regale-kártalanítási kötvény:

100 frt tőke névértékért	---	---	---	---	200 K	— f
ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 ^{1/2} /o-os kamatok fejében	---	---	---	---	4 "	50 "
					összesen tehát	204 K 50 f-el

Ezzel szemben az új 4⁰/o-os járadékkölcsön-kötvények, a melyek az imént felsorolt czimletek konvertálására szolgálnak:

100 korona tőke névértékért	---	---	---	---	96 K	50 f-el
ehhez adva az 1901. évi december 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 ⁰ /o-os kamatok fejében	---	---	---	---	2 "	38 "
					összesen tehát	98 K 88 f-el

hozatnak számításba.

A beszolgáltatott 4^{1/2}/o-os, illetőleg 5⁰/o-os kötvények beszámítási értékének 4⁰/o-os koronajáradék-kötvényekkel ki nem egyenlíthető részét a kicserélési helyek készpénzben fogják megtéríteni. A kicserélendő kötvények a folyó kamatokról szóló szelvényekkel szállítandók be és pedig: a 4^{1/2}/o-os magyar államvasuti aranykölcsönkötvények 1902. évi augusztus 1-én esedékes szelvényekkel, az 5⁰/o-os magyar keleti vasuti kölcsonkötvények 1902. évi július 1-én esedékes szelvényekkel, a 4^{1/2}/o-os magyar vasuti beruházási elsőbbségi kölcsonkötvények 1902. évi július 1-én esedékes szelvényekkel, a 4^{1/2}/o-os magyar államvasuti ezüstkölcsönkötvények 1902. évi július 1-én esedékes szelvényekkel, a 4^{1/2}/o-os magyar regale-kártalanítási kötvények 1902. évi július 1-én esedékes szelvényekkel, amelyek ellenében a kiszolgáltató, 4⁰/o-os koronajáradékkötvényekről szóló ideiglenes elismervények 1902. évi június 1-én esedékes szelvényekkel lesznek ellátva. Amennyiben a kicserélendő darabok benyújtásánál azokon még nem esedékes szelvények hiányoznak, ily szelvények ellenértékét a benyújtó készpénzben kiegyenlíteni tartozik. Kisorsolt és már esedékessé vált kötvények kicserélésre el nem fogadtatnak, ellenben kisorsolt, de még esedékessé nem vált kötvények kicserélés tárgyát képezik. A kicserélés végett bejelentett czimletek beszolgáltatása, vagy az aláírással egyidejűleg, vagy a kicserélési határidő lejártától számított négy hét alatt történik, az utóbbi esetben a kicserélési hely részéről elegendőnek tartott biztosíték letétele mellett. A benyújtók a kicserélés végett benyújtott kötvényekről levélbeli igazolványt kapnak, akiknek a benyújtás napjától számított 15 nap múlva az

igazolvány visszaadása ellenében a 40/0-os járadék-kötvényekről kiállított ideiglenes elismervények a reájuk eső névértékben az esetleg járó készpénz kiegyenlítésével együtt kiadatnak. Amennyiben a kieseréles végett benyújtott kötvények a német, francia, angol vagy németalföldi bélyeggel vannak ellátva, a benyújtónak kívánóságára az illető bélyeggel ellátott ideiglenes elismervények fognak kiszolgáltatattatni. Ilyen, valamely idegen bélyeget viselő régi kötvények külön aláírási nyilatkozat kíséretében nyújtandók be.

Késpenzaláírást az új koronajáradéokra egyelőre nem hirdetnek.

Kérdések és feleletek.

Ezt a rovatot állandóan vezetjük. A hozzánk intézett kérdéseket közzétesszük s ha azokra olvasóink részéről válasz nem érkezik, a szerkesztőség gondoskodik róla hogy megbízható szakemberek feleljenek meg reájuk.

Kérdések:

II. sz. kérdés. A termelőknék saját termésti boraiknak házi szükségletére adott adókedvezmény fennáll-e akkor is, ha ezek a bort nem a termelő házában fogyasztják el?

12. sz. kérdés. Adhat-e el korlátozott kimérő pálinkát lepecsételt és nyitott edényben is?

13. sz. kérdés. Hogyan lehet megszüntetni a bor keserőségét?

Feleletek:

Felelet a II. sz. kérdésre. Az 1892. évi 15. t.-cz. 3. §. úgy nemkülönben az ezen törvénynek végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 25. §-a értelmében nyílt községekben azok a szőlősgazdák, akik szeszes italok kimérésével vagy kismértékben való elárúsításával nem foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy a saját termésű boraiktól a házi szükségletre szánt bormennyiség után italadó fejében csak a régi borfogyasztási adót fizetik. A törvény és a végrehajtási utasítás tehát világosan kimondja, hogy a házi szükségletre szánt bora után a szőlősgazda csak a kedvezményes adótételt fizeti, amiből önként következik, hogy a szőlősgazda a kedvezmény alá szabályszerűen bejelentett saját termésű borát a beszédes kör területén bárhol is elfogyaszthatja a kedvezményes adótétel mellett és miután a házi szükséglet alatt nem csak az a mennyiség értendő, amit az illető bortermelő maga elfogyaszt, hanem értendő ez alatt az a mennyiség is, amit a családja és a családi ünnepek alkalmával vendégei elfogyasztanak, kétséget nem szenved, hogy a szőlősgazda az ilyen kedvezményes adótétel mellett fogyaszthatja el még akkor is, ha a lakodalmat nem is a saját házában, de ugyanazon beszédes körben lévő más házában tartja is meg. Az adóből követeleése tehát jogtalan.

Felelet a 12. sz. kérdésre. Korlátozott kimérő adhat üvegben egy decziliternyi pálinkát is — akár nyitva, akár lepecsételve egyaránt, mert ezt nem tiltja semmi. Kivételt csupán a közönséges pálinka meg a szesz képez, mivel ezt korlátozott módon kimérni (nyitva eladni) egyáltalán nem szabad, kismértékben elárúsítani (zárt edényben) pedig kevesebbet fölitérnél adni nem szabad.

Felelet a 13. sz. kérdésre. Vörös ujboron az erjedés után néha kissé keserű iz észlelhető, ez rendszeren később, minden különös kezelés nélkül is elmúlik. Másként áll a dolog ha a bor baktériumok behatása következtében a megkeseredés betegségébe esik; ez esetben a bort fel kell melegíteni alkalmas készülékben 70—75 C^o-ra vagyis pasztörözni, vagy ha erre nincs mód, akkor a bort meg kell kénezní, hogy a betegségnek gát vetessék. Így látatlanban nem lehet megmondani, hogy melyik eset forog fenn, azt csak a bor vizsgálata alapján lehetne meg tudni.

Vegyes hírek.

Vidéki szaktársainkhoz azzal a kérelemmel fordulunk, hogy a vendéglős- és kávéipart érdeklő helybeli híreket velünk minden alkalommal közölni sziveskedjenek. A bélyeg-kiadásokat készséggel megterítjük.

Felvilágosítással szakmabeli dolgokban a legnagyobb készséggel díjmentesen szolgátunk. Választ kívánó levelekhez kérjük a válaszbélyeget csatolni.

Fölkérjük előfizetőinket, hogy szaktársaik körében ajánlják a „Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“-t.

Hátralékos előfizetőinket és mindazokat, kiknek előfizetése ápril hó elsején lejárt, vagy akik a részükre küldött mutatószámot hozzánk vissza nem juttatták, tisztelettel felkérjük, hogy az előfizetési összeget lapunk kiadóhivatalához mielőbb sziveskedjenek beküldeni.

— **A képesítés ügye a kamarákban.** A szállodás és vendéglősiparnak a képesítéshez kötött iparágak közé leendő sorolásának ügye még mindig foglalkoztatja a kamarákat. Így legutóbb az aradi kamara foglalkozott a szállodás és vendéglősiparnak képesítéshez kötésével. Az aradi ugyanis f. évi április hó 16-dikán tartott ülésén kimondta, az a kívánóság az előterjesztett alakban nem teljesíthető, mert a képesítés kikötésének alapfeltétele, hogy az illető iparág kézműves természetű legyen. Miután azonban a vendéglős- és fogadó-ipar rendezésére tényleg szükség van, kimondandó volna, hogy ezen iparok üzésére csak olyan megbízható egyén kaphasson iparigazolványt, a ki igazolni tudja, hogy szakbavágó üzlettel legalább két éven át gyakorlatot szerzett. Tekintettel pedig arra, hogy a vidéki viszonyok között még ez a megszorítás is hátrányos lehetne, a gyakorlati élet szempontjából szabatosan meg volna állapítandó a vendéglősök és a kisebb községek étel- és italkimérői közötti határvonal. Hasonló határozatot — minden indokolás nélkül — hozott a brassói kamara is április 8-dikán tartott ülésén. E kedvezőtlen határozatokkal szemben annál nagyobb hatást keltett a budapesti kamara határozata, melyől a kereskedelmi minisztérium hivatalos „Központi Értesítő“-jében a következőket olvassuk: „A budapesti szállodás és vendéglős-ipartársulatnak azt a kérelmét, hogy a szóban lévő iparok képesítéshez köttessenek, az iparosztály tekintve azt, hogy a vendéglősiparral szemben támasztott magas követelményeknek csak az az iparos tud megfelelni, a ki az ipart huzamosabb időn át tanulta és valamely szakirányú vendéglősisiskolát látogatott — támogatja és ilyen értelmű véleményt javasol fölterjeszteni a kereskedelemügyi miniszter urhoz. Az osztály javaslata élénk vitára adott alkalmat, a melynek során Boros Soma kamarai tag beható megokolás után a képesítéshez kötés ellen foglalt állást s ily értelmű indítványt is terjesztett elő. *Stadler Károly kamarai tag az osztály álláspontjának kell a védelmére és tüzetesen kifejti, hogy a vendéglős és szállodásipar intellektuális színvonala emelését úgy a fogyasztóközönség széles rétegeinek eminens érdekei, mint az idegenforgalmunk emelésére irányuló tekintetek nagyon kívánatos-á teszik; ez a cél pedig csak szakképzés és egyéb oly berendezésekkel érhető el, a melyek csak az iparágak képesítéshez kötésével valósíthatók meg. A szállodások és vendéglősök ipartársulata a saját erejéből és tagjainak áldozatkészségéből már eddig is sokat tett az e szakmához tartozók érdekében, így a többek között ipari szakiskolát, nyugdíjintézetet, keresésképtelen vendéglősök menedékházát stb. Ez a szakma tehát megérdemli, hogy kívánásai meghallgattassanak. (Általános élénk helyeslés.)* Török György, Madary Gábor és Tóth Imre (Félegyháza) kamarai tagok hozzászólása után az osztály javaslata nagy többséggel elfogadtatik.“

— **Az „Országos Iparegyesület“ javaslata a képesítés ügyében.** Az „Országos Iparegyesület“ a budapesti szállodások, vendéglősök és kereskedők ipartársulata kezdeményezésére a vendéglősiparnak a képesített iparágak közé sorozása ügyében a kereskedelemügyi miniszter részéről megkérdezettvén, az iparttestületi szakosztály véleményének meghallgatása után, a következő felterjesztést intézte a miniszterhez:

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

Nagyméltóságú Miniszter Ur!

Nagyméltóságod hivatali elődje mult évi december hó 31-én 83861/VIII. szám alatt kelt nagybecsű leiratával véleményadás végett megküldeni méltóztatott a budapesti szállodások, vendéglősök és kocsmárosok ipartársulata a vendéglős- és szállodásiparnak képzéséhez kötése tárgyában benyújtott felterjesztését. Egyesületünk ipartestületi-, továbbá kézmű- és kisipari szakosztálya Nagyméltóságod intenciójához hiven az érdekelt szakkörök meghallgatásával, a gyakorlati élet követelményeinek figyelembevételével és az ipartársulat felterjesztésében előadottak teljes méltánylásával tárgyalta a kérdést. A vendéglős- és szállodásipar rendezése érdekében a művelt külföldön mindenütt különböző intézkedések vannak folyamatban és kétszeresen szükséges nálunk e fontos iparágának a szabályozása, ezzel színvonalának emelése és az iparban való rend biztosítása. De e tekintetben a lehetőség határai között kell mozogni, a túlzásokat és tülhajtott igényeket mellőzni s ezért mi javaslatainkat a következőkben vőljük összefoglalhatónak:

A szállodás- és vendéglősiparnak a képzéshez kötött iparok közé sorolása iránti kérelmet nem tartjuk teljesíthetőnek; mert ez az ipar nem tekintendő az ipartörvény értelmében vett kézműves iparnak; javasoljuk azonban annak a körülménynek figyelembevételét, hogy a vendéglős- és szállodásipar önálló üzéséhez csak oly megbízható szakképzett egyén kaphasson iparigazolványt, aki igazolni tudja, hogy ezt az iparágat tanulta és azt szakbavágó üzletekben mint segéd (pinczér, kapus, szakács stb.) legalább három éven át gyakorolta. A vendéglősök és szállodások köteleztesen a szak-ipartársulatokba való belépésre és e társulat a segédszemélyzetre nézve ugyanazon jogkörrel ruháztságok fel, mint az ipartestületek. Javasoljuk továbbá, hogy a vendéglősök és a csupán italméréssel foglalkozó közönséges kocsmák közt a határvonal törvényesen megállapíttassék és végül, hogy a vendéglős vagy szálloda kellő vezetésére és ellenőrzésére a legmesszebb menő erkölcsi garanciák követeltesen attól, aki ennek az iparnak a gyakorlására engedélyt kér. Kérjük végre Nagyméltóságodat, hogy az új ipartörvény erre vonatkozó rendelkezéseinek végleges szövegezése előtt a szakipartársulat véleményét is meghallgatni méltóztatassék.

— **Stadler contra Pázmándy.** Az utolsó napok sok dicsőséget hoztak Stadler Károlynak. A *kamarai győzelem* után, ahol ragyogó ékesszólásával és megdönthetetlen érveivel a képesítés ügyét oly sikerrel vitte diadalra, hogy arról még legelőkelőbb napilapok is részletesen emlékeztek meg a *pozsonyi gyűlés után*, ahol lángoló beszédével derék pozsonyi kartársainkat oly lelkesedésre gyújtotta, hogy a szállodások nemzetközi egyesületének szeptemberi közgyűlésére jövő külföldiek fogadtatásának fénye és ünneplője már az ország határszélén biztosítottak tekinthető, megjött a legtöbbet érő dicsőség is: *erkölcsi elégtétel* is. A Stadler-Pázmándy affaire aktái lezáródtak, a zárszót a Curia irta meg hozzá. Az előzmények sokkal ismeretesebbek, mintsem hogy azokat ismételnünk kellene. Tudjuk, hogy Pázmándy Dénes mult évben a Magyarországhban Stadler Károly budapesti vasuti vendéglős ellen támadó és gyalázó cikket irt, ki emiatt sajtópört indított Pázmándy ellen és tudjuk azt is, hogy a budapesti törvényszék és ítélőtábla noha nyilvánvaló volt, hogy Pázmándy Stadlert egyéni és üzlettemberi tisztességében és becsületében támadta meg minden alapos ok nélkül Pázmándy felmentették. Így került az ügy a kir kuria elé, mely f. évi ápril havi teljes tanácsülésében egyhangú döntéssel Pázmándy Dénest *vétkesnek mondotta ki rágalmazás vétségében s elítélte őt 100 korona fő-, 40 korona mellékpénzbüntetésre behajthatatlanság esetén pedig 7 napi fogházra*. Nem akarunk a Curia ítéletében kéjlelni. De nem hallgatjuk el örö-

münket az *anyagigazság győzelme felett* akkor, mikor e győzelem egy olyan integer embernek szolgáltát elégtételt, ki a támadásra legkevésbé adott okot, egész életét polgártársai közérdekeinek és iparunknak szentelte s akik rosszban-jóban Magyarországon összes szállodásai szeretettel és tisztelettel vesznek körül. Ez a pár sor kevés, de idevaló, mert az ő reputációja, mely kezdettől fogva magasan állott az őt ért támadás felett, a miénk is, s tisztaságában tiszta örömet kelt bennünk is.

— **A „budapesti kávéipartársulat”** f. évi ápril hó 4-dikén Kommer Ferenc Vadászskürt szállodájában tartja meg utolsó társasvacsoráját ebben a szezisonban. Még egy kis vacsora, még egy kis parázs spicelés, aztán szétmennek kávésaink nyári üdülésre, édes pihenőre amiben csak az egy rossz, hogy önkénytelen no meg költséges is. Reméljük, hogy *kávésaink és barátai erre a vacsorára teljes számban fognak megjelenni*, hogy a befejezés minden tekintetben méltó legyen, hogy szívélyes bucsut vegyenek egymástól az őszi viszontlátásig és hogy megismerkedvén behatóan az ipartársulat rokonszenves tagjának Kommer Ferencnek kiváló konyhájával ezzel a hamleti sóhájjal térjenek haza nyári csendben ülő otthonukba: „Miért is van vége a zsu-roknak, vagy ha már van, miért nincs később?”

— **Szomorú hír.** Az a jó öreg asszony, kiről e sorok szólnak, csak szűkebb körünkben volt ismeretes. De ebben a körben mindnyájan a példás, szorgalmas feleséget, a szerető anyát, a gyengéd nagyanyát láttuk magunk előtt, valahányszor megnyilatkozott róla a fiui szeretet hálás hangja. S az, a ki a szerető anyáról mindenkor sugárzó örömmel emlékezett meg, ma megtörtén, zokogó sírással, könyáztatta szemekkel jutott el redakciónkba, hogy a legszomorubb jelentést adja le nekünk, akik baráti szeretettel vesszük őt körül örömben és bánatban egyaránt.

Mi, akik oly jól ismerjük a fiunak lelki világát, vele érzünk és igaz őszinteséggel fájlaljuk ama súlyos csapás által okozott gyászt, melyet a sors mért reá. Elvesztette, a kit legjobban szeretett. Meghalt az ő édes anyja. Meghalt a legjobb feleség. Elköltözött a legjobb nagyanya és rokon. Mig élt egyetlen vágya volt, hogy családját boldogan lássa s ezért családjának minden egyes tagja a legforróbb szeretettel csüngött rajta. Most hogy jobb létre szenderült, F. Kiss Lajos szerkesztőnk, a fia, és az egész család megtörve állanak a ravatal körül és nincs, a ki enyhíteni tudná mélyen érzett fájdalomukat. Mi magunk is gyászoljuk szeretett kartársunk drága halottját és arra kérjük az égek Urát, hogy adjon békét és nyugodalmat az elköltözöttnek! Neki és családjának pedig erőt ahhoz, hogy ezen mérhetetlen csapást el tudják szenvedni! Szenvédésükben bizonyára felkeresi őket a jó barátok enyhítő vigasza!

— **A Szállodások Nemzetközi Egyesületének** Budapesten f. évi szeptember hó 19—24. napjaiban tartandó közgyűlése alkalmából az székesfőváros tanácsa a vendégek ünnepélyes fogadtatására 10,000 K.-t szavazott meg és elhatározta, hogy az előkelő vendégeket *Halmos János* polgármester fogja üdvözölni.

— **Személyi hírek.** A pénzügyminiszter a székesfővárosi adófelosztalmási bizottság másodelnökének *Gluck Frigyes*t a Pannónia szálloda tulajdonosát nevezte ki. — *Baria Lipót*, ki eddig az „Artesia” szikvizgyár irodafőnöke volt, mint részes üzletvezető a Sanitáshoz lépett át.

— **A szálloda-tulajdonos özégbjegyzési kötelezettsége.** A budapesti kir. ítélőtábla 1902. febr. 4-én 18/902. sz. a. egy konkrét esetből kifolyólag, a melyben a panaszos évi 360

Vezessük be az acetylenvilágítást!

Magyar Acetylen-gáz Részvénytársaság

Budapest, VI., Felső-Erdősor 3.

Legjobb készülékek, elsőrendű munkakivitel.

Költségvetések díjtalanul.

Calciumcarbid-eladás.

Hirdetési rovatunkat lapunk olvasóinak becses figyelmébe ajánljuk.

korona III. osztályu kereset adót fizet kimondta, hogy az a szálloda-tulajdonos, a kinek szállodája 18 szobából áll, oly terjedelmű üzlettel bír, mely a kisipar körét kétségtelenül meghaladja s így tulajdonos kereskedő köteles czégét bejegyeztetni.

— **Pályázati hirdemény.** A boldog emlékeztető Frohner János ur végredelelében 5000 frtot hagyományozott egyletünknek, oly czézből, hogy ezen tőke kamataiból évente egy előmenetelre törekvő pinczér, czélja elérésében segítézzessék. A pályázati díj f. é. június hó 7-én, a hagyományozó elhalálása évfordulóján ki fog adatni. Azért fölbívatnak az esetleg igényt támasztó egyleti tagok, hogy felszerelt folyamodványaikát május 15-éig az egyleti elnökséghez beküldjék, melyek fölött a választmány a végrendelet értelmében a vendéglős ipartársulat ellenőrzése mellett határoz. A pályázati feltételek az egyleti irodában minden délután megtekinthetők. *A budapesti pinczér-egylet elnöksége.*

— **Hymen-hírek.** *Munheim* Ármin pápai czipőgyáros május hó 6-án esküszik örök hűséget *Bronner* Hermann készthelyi kávé és szállodás leányának *Bronner* Teruska kisasszonynak. — *Keller* József, a győri Szentháromság-kórház írnoka, eljegyezte *Szabó* Marika urhölgyet, *Szabó* József újravárosi vendéglős szép és bájos leányát. — *Löwy* Adolf veszprémi sörcsarnoktulajdonosának leányát *Juliskát*, márczius hó 30-án eljegyezte *Sterk* Ferencz székesfővárosi kereskedő. — *Dési* Géza dr. kiváló nagyváradi kriminálista, a „Nagyváradi Napló“ felelős szerkesztője s az ottani vendéglősipartársulat ügyésze f. évi április hó 16-án esküdött örök hűséget bájos menyasszonynak, *Kraus* Olga kisasszonynak Eszéken. A fényes esküvőn Nagyváradról is sokan vettek részt.

— **A székesfehérvári vendéglősök panasza.** A székesfehérvári vendéglősök, kávécos és italmérők ipartársulatának választmánya már a mult évben azon kérelmet terjesztette be az ottani pénzügyigazgatósághoz, hogy a korlátolt italmérréssel bíró szatócsokat szigoruan ellenőriztesse. A székesfehérvári szatócsok ugyanis az italmérsi törvény intézkedéseit noha nagyon is ismerik, megtartani nem akarják. Nemelyek közülök a közönséges pálinkát árusítják decziliterenként 12 fillérért, mások ugyancsak a közönséges pálinkát árusítják a szegény nép becsapására 16 fillérért, azt állítván, hogy nekik olcsó pálinkát árulni nem szabad; némelyek egy decziliteres pohárnál nagyobb mértékben szolgáltatják ki a szesz italokat, némelyek pedig bort és sört nem zárt hanem nyílt palackokban szolgáltatnak ki, sőt megengedik, hogy a bor és a sör üzletükben fogyasztassék el. A székesfehérvári szatócsok ezen tudatos cselekményei nemcsak törvényszegést és italmérsi jövedékihiágást képeznek, de *tetes mértékben okoznak a korlátlan italmérréssel bíró vendéglősök és korcsmárosoknak*, s miután a szatócsok ezen visszaélései lépten-nyomon észleltettek, — a székesfehérvári vendéglősök, kávécos és italmérők ipartársulata több rendbeli most ujabban ismét több feljelentést tett a pénzügyigazgatásnál, hogy a korlátolt italmérő szatócsokat a pénzügyőrökkel szigoruan ellenőriztesse, és akik az italmérséti törvényellenesen gyakorolják, szigoruan megbüntesse.

— **A pozsonyi kiállítás szőlészeti bizottsága.** Mint lapunknak Pozsonyból írják az ottani mezőgazdasági kiállítás szőlészeti bizottsága április hó 24-én tartotta ülését Pozsonyban délután 3 órakor *Fülep* Jónás főcsoport-alelnök, *Engelbrecht* Károly csoportelnök és számos bizottsági tag jelenlétében. A bizottság a pozsonyi vendéglősipartársulat bejelentése alapján tudomásul vette, hogy a vendéglősök nemzetközi kongresszusának tagjai Pozsony városában is fognak néhány órát tölteni és azalatt a kiállítás borászati csoportját látogatják meg, ahol a bizottság őket ünnepélyes fogadtatásban részesíti.

— **Visszaelés a magyar ipar rovására.** A budafoki Unio magyar általános gyufagyár-részvénytársaság ellen már igen gyakran felhangzott a vád, hogy a gyár a magyar ipar jelszavak alatt, két nagy magyar kulturális intézmény és pedig a Felsőmagyarországi Közművelődési Egyesület (FMKE) és az Erdélyrészi Kárpát-egyesület (EKE) jellegé alá, valamint „Kávés-gyűjtő“ elnevezéssel a bpesti kávéipartársulat megbízásából *Fürth* Bernát schüttenhofeni osztrák gyufagyáros gyufáit terjeszti a magyar fogyasztóközönség körében. Legutóbb feljelentést intéztek ez ügyben a kereskedelmi miniszterhez, amely feljelentéshez csatoltattak *Fürth* Bernát osztrák gyufagyárosnak az Unio budafoki gyufagyárhoz intézett levelei

és szállítólevelei, amelyek szerint *Fürth* Bernát maga jelzi, hogy a Budafoki magyar gyufagyárnak FMKE és EKE gyufákat szállít és a budafoki gyár válaszal a levelekre, amelyekben a budafoki gyár elismeri a *Fürth* osztrák gyufagyáros által FMKE és EKE gyűjtők vételét stb. Igen érdekes *Fürth*nek azon levele is, amelyben instrukciót ad a budafoki gyárnak, hogy az általa készített FMKE és EKE gyűjtők után a felemlített két magyar köztművelődési egyesületnek juttatandó 50%-ot miként kell elkönyvelni, t. i. úgy, hogy a könyvekből a külföldi gyáros nyomát se tüntesse fel. A kereskedelmi minisztérium miután maga részéről a tényállást egy iparfelügyelő által kiderítette, az ügyet az I. foku iparhatósághoz utasította, mely Budafokon ma tárgyalta ezen ügyet. A feljelentőket dr. *Pichler* Győző országgyűlési képviselő képviselte. A tárgyalás sorrendjén a budafoki gyufagyár többek között beismerte, hogy ő a *Fürth*tel kötött szerződése alapján, mint *Fürth* osztrák gyáros bizománysosa volt kénytelen szerepelni. Miután, a posta, vasut és hajózási vállalatok adatai, melyekből meg akarják állapítani, hogy *Fürth* osztrák gyufagyáros magyar czégér alatt mennyi osztrák gyufát szállított a budafoki gyárnak a tárgyalás folyamán szükségeltettek, a tárgyalást ez adatok beszerzésére elnapolták, amikor a helyszíni vizsgálatot is megtartják a budafoki gyárnál, különösen arra nézve, ami tanuvalomásokból kitűnt, hogy milliókra menő nyomtatott FMKE és EKE czimkéket, melyeket Budapesten nyomtatott a gyár, *Schüttenhofen*be küldték, ahol azokat gyufával megföltött dobozokra ragasztották és az így felszerelt osztrák gyufagyártmányt hozták magyar gyártmány EKE, FMKE gyufák neve alatt forgalomba. Az eddigi valomásokból is kitűnt már, hogy 1902. jan. forgalomba hoztak fenti gyári czimkékekkel ellátott oly gyufagyártmányokat, melyeket a Budafoki Unio gyufagyár sohasem gyártott. Ezek után meg vagyunk győződve, hogy *Némái* Antal elnökünk, ki erős hazafias érzésének mindig oly szép jeleit adta, a budafoki Unio gyárral minden összeköttetést meg fog szüntetni.

— **Halálozás.** *H. Halász* István (Dr. *Haáz* István) ügyvéd-jelöltet és jeles író-társunkat nagy veszteség érte, amennyiben édes anyja, *Haáz* Samuné szül. *Keszler* Lina f. évi április hó 20-án életének 49-dik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Az elhalt urnőben a *Keszler*, Dr. *Hedwig* és *Nádor* családok a leghűbb rokoni, *Dunaföldvár* társadalma pedig a nemeslelkűség és jótékonyág pótolhatlan anyagát, barátunk a legjobb anyát gyászolja. Az isteni gondviselés nyújtson neki gyógyító vigaszt nagy fájdalomában.

— **A belügyminiszter a német zengera mellett.** Amíg a főváros mulatóhelyei egymás után magyarosodnak, addig a vidéken vígan üli orgiáit a német muza. Így *Aradon* ahol egy év óta nem engedték meg az orfeumi előadásokat, az idén a kegyelmes főkapitány és tanács engedélyt adott az orfeumnak, azzal a határozott kikötéssel azonban, hogy műsora egészen magyar legyen. Az aradi vendéglősök és kávécos ipartársulata, mely az orfeum-engedély megadását kérte, sürgős felelőzést adott be a megszorító intézkedés ellen, azzal az okkal támogatván fölelőzését, hogy a szegény aradi orfeumnak ez idő szerint nincs olyan magyar műsora, a mely a közönséget kielégíthetné és vonzaná. A belügyminiszter ezt a megokolást elfogadta és sürgős levelet intézett *Arad* város tanácsához, melyben megengedte, hogy az *Aradon* működő orfeumok német nyelvű műsor-számokat is adhassanak elő, csak azt köti ki, hogy a műsor felében magyar legyen.

— **Pinczerek a magyarosodás érdekében.** A nagy-beckereki pinczerek mozgalmat indítottak a magyarosodás érdekében. Elhatározták, hogy minden alkalmat megragadnak, hogy egy szívvel-lélekkel a magyar szellem mellett tüntessenek és azok akik a mozgalomhoz máris csatlakoztak, lelkesedésükkel és jó példájukkal többi kollegáikat is belevonják az akezióba, hogy a mozgalom így minél szélesebb arányokban folyjon és mennél nagyobb sikerrel járjon. A mozgalom élén *Bobek* Gyula, a nagy-beckereki pinczér-egyesület elnöke áll és övé a kezdeményezés dicsősége is. Már egész kis tábor keletkezett körülötte nagy-beckereki pinczerekből, akik önként rakták le a hódolatiukat a magyarság oltárára. A műsorukba természetesen beletartozik elsősorban az hogy *napi munkájuk színhelyén, a kávéházakban és vendéglőkben kizárólag magyarul beszélnek*, minden egyéb idegen nyelvet óvatosan elkerülnek.

Megrendeléseknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

A vendégeket magyarul köszöntik, a szokásos kérdéseket is magyarul intézik hozzájuk, szóval az egész vonalon érvényt szereznek a mi édes hazánk nyelvének, amely ezeken a helyeken sajnos igen erős megpróbáltatásokon ment keresztül eddigi Nagybeeskerekben. Szükségtelen fejtegetnünk, mily örömmel üdvözöljük a nagybeeskereki pinczerek hazafias érzésének ezt a hatalmas és utánzásraméltó megnyilvánulását és úgy hisszük, azzal is tisztában lesz mindenki, hogy a feladat, amelyre vállalkoztak, komoly és nagyjelentőségű. A kávéház a vidéki társadalmi élet egyetlen találkozási pontja, ahol megszűnik minden válaszfal s a legelzárkottabb osztályok ép úgy megfordulnak, mint a szerényebb polgári rétegek. A magyarosodás céljainak erős oszlopai lehetnek tehát az éttermek, a kávéházak, de csak úgy, ha maga Nagybeeskerek közönsége is szívesen fogadja azt a szellemet, amelyet a hazafias nagybeeskereki pinczerek most meghonosítani készülnék. Reméljük, hogy nem akad ember, aki nemes törekvésüknek útját állja s a nagyközönség minden rétege támogatni fogja mozgalmukat. A nagybeeskereki pinczerek kibontották a zászlót s most már a délvidék többi várcaisai a sor, hogy őket kövessék!

— **Hanyatló borárok.** A Dunántúlról, egyik sopron-megyei községből írják lapunknak a következőket: Mogszokott, napról-napra megisméltődő látvány, hogy az itteni szőlőtermelő parasztok borkostoló üveggel házról-házra járnak s az Isten szerelmére kéri a módosabb embereket, vegyék meg boraikat, mert sürgős szükségük van a pénzre. De hiába, vevő nem akad, a vásárlók elkerülik a vidéket. A kereslet olyan lanyha, hogy egyes termelők 28 koronán adták a boraikat. A gazdák a legnagyobb aggodalommal néznek a jövőbe, a borok nagyobb részt eladatlanul hevernek a pinczékben. Mi lesz még akkor, ha a felújított szőlők mindenütt termést fognak adni? A borválság nagy súlylaval nehezedik a magyar termelőkre: ideje volna, hogy az illetékes körök tanulnának a külföldről s rendszabályokról gondoskodnának, amelyek a közgazdaságunk egyik legfontosabb ágát fenyegető válság elhárítására, vagy enyhítésére alkalmasok volnának.

— **Eltélt borhamisító.** A belügyminiszter Mózes József porci italmérő mesterséges bor készítése által elkövetett kihágás miatt az 1893. évi XXIII. t.-cz. 6. §-a alapján 20 napi elzárásra és 600 korona pénzbüntetésre: mesterséges bor forgalomba hozatala által elkövetett kihágás miatt az idézett törvényczikk 5. § ának b) pontja alapján 600 korona pénzbüntetésre ítélte. Azonkívül a felmerült és összesen 356 korona 14 fillért kitevő eljárási költség viselésére kötelezte. A 6192 liter mesterséges borkészlete pedig kiöntés által meg fog semmisített. Az indokolásban ki van emelve, hogy Mózes 120,000 korona vagyon fölött rendelkezik, tehát a borhamisításra nem a megélhetésért való küzdelem készítette, hanem „a társadalom alapját mélyen veszélyeztető kapzsisága“.

Halálozások: Schreiner Mátyás vendéglős Lajta-Szt.-Miklóson f. hó 26. dikhánosszu szenvedés után meghalt. — Dobrovits Terézia Dobrovits Mátyás pozsonyi vendéglős felesége 63 éves korában hosszas betegség után meghalt.

— **A prágai és a kassai sódár.** A magyar iparpártolás módjára jellemző adatot szolgáltat a kassai és prágai sódár fogyasztására vonatkozó statisztika, mely azt bizonyítja, hogy még Kassában magában is, ha végig sétálunk a korzón s betekintünk egy-két fűszerkereskedő ablakain, a kirakatban meglepetve fogjuk látni a prágai sódart, úgy, hogy bátran elmondhatjuk, miszerint annyira vagyunk már, hogy a híres kassai sódár termelési helyén is prágai sódart fogyasztanak, mint odavált. Ez a körülmény bizony nem mutat sem a fogyasztóközönség, sem az illető kereskedők hazafiságára, de a kassai hentesek élmességére sem. S így van ez más városokban, Budapesten is; a kassai sódár mindentűl kiszorult a kirakatokból s helyét a prágai sódár foglalta el. Meglehető csakugyan, hogy 1900-ban 9205 métermáza prágai sódár jött be az országba — a kivétel ezzel szemben összesen csak 1160 métermáza; úgy, hogy a behozatali többletnek az értéke 1,563,000 korona. Ennyivel gazdagítottuk mi 1900-ban Prágát — s ugyanennyivel lettünk szegényebbek. Közben pedig — lelkesedünk a magyar iparpártolás eszméjeért és nyakra-főre alapítunk iparpártoló egyleteket, szövetségeket, a pénzüket meg elviszik a — csehek.

— **Tolvaj pinczér.** A debreczeni rendőrséget április 6-án látványban értesítették Tokajból, hogy egy Csukás János nevű pin-

czér egy arany óra ellopása után megszökött. A menekülő tolvaj útját állítólag Debreczen felé vette. A rendőrség intézkedett a tolvaj pinczér illő fogdatatására.

— **A sorozás és a korosmák.** Vidéki városokban régóta divik az a szokás, hogy a főszorást a korosmákban tartják meg. Igen viszás dolog az, hogy az ilyen komoly, hivatali aktus elintézési helyétül nem, mint a fővárosban és más városokban, középületet vagy laktanyát használnak fel, hanem a korosmát. Itt a sorozás alá kerülő ifjakat, kiket már a gondolatra is, hogy katonák lesznek, megszál a duhajkodás és hősködési viszketeg, a kéznél levő ital még jobban fellütlézi s azután alig lehet velük bírni. Az ily vendéglőkben napirenden vannak a verekedések úgy hogy nem ritkán egész sereg véres fejet lehet látni. A tradicionális sorozási duhajkodásnak alkonyát jelenti, hogy most a nagybeeskereki rendőrség, mely megszokta a veszedelmes virtuskodást, előterjesztést intézett a polgármesteri hivatalhoz, hogy jövőben ne a korosmákban tartassák meg a sorozás, hanem valamely középületben vagy laktanyában.

— **Vendéglő-reform?** A skandináv és angol mintának megfelelően Németországban is alakult egyesület a vendéglők reformálására. Az egyesület célja, hogy 1. már fennálló vendéglőket vagy kiadott engedélyeket megszerezzen. 2. a gotenburi rendszer szerint italméréseket és kiskereskedéseket alapítson, 3. alkoholmentes vendéglőket rendezzen be és tartson fenn, 4. gondoskodjék a vendéglők kellő pótlásáról. A gotenburi rendszer szerint a vendéglőket és kantinokat nem magánegyesületnek, hanem közhasznú egyesületek kezelik. Az ilyen egyesületnek tagjai befizetett tőkájük után csupán 4, vagy 5% kamatot élvezhetnek és az alkalmazottak az eladott pálinka-, sőr-, vagy bor mennyisége után jutalékban nem részesülnek. Az alkoholelleses mozgalmat kávéházak, népkonyhák, népothtonok alapításával kívánják előmozdítani. Ezekben a helyiségekben alkohol tartalmú italok nem kaphatók. Ezenkívül azt is célozzák, hogy az ételek és italok kiszolgálását is teljesen kizárják ott, ahol azok nélkülözhetők, mint zenéintézetekben, tanulóházakban, olvasótermekben, tekecsarnokokban, tekepályákon, játszóhelyeken, hőforrásoknál, oszlopcsarnokokban, menedékházakban stb. A német császár az egyesület elnökségének kijelentette, hogy helyesli mindazokat a törekvéseket, amelyek az alkohol (pálinka) élvezetének korlátozására irányulnak és amelyek felvilágosítják a népet az alkoholnak erkölcsi és gazdasági káros következményeiről. Az egyes kormányelnökökhöz intézett vállásügyi minisiteri rendelet pedig felkéri a népiskolák közreműködését is az iszákosság legyőzésére, a mennyiben a tanítókat felhívja, hogy a népet az iszákosságnak úgy erkölcsi, mint egészségügyi és gazdasági veszélyeire figyelmeztessék.

— **Loubet a francia konyháról.** A Tuileriák kertjében mult héten nyitotta meg Loubet a francia köztársaság elnöke a szakács-kiállítás. A diszlakomán a kiállítás rendező-bizottságának elnöke Marguery tulságosan sok politikai fűszert kevert tőszájába, amennyiben megemlékezett a viharokról is, amelyek Loubet megválasztását megelőzték. „De bátorsággal és méltósággal győzött a mi elnökünk minden ármány felett“ fejezte be beszédét a politikus vendéglős. Loubet egy kedélyes pohárköszöntővel felelt, teljesen figyelmen kívül hagyva a jó öreg korosmáros politikai célzásait. Így szolt: „Hadd beszéljek konyhárol. Franciaország híres irodalmáról és művészetéről, de konyhájának is nagy hálával tartozik az ország. Hála a francia konyhának, mi plebejusok, önk is, magam is, asztalunknál vendégül látunk koronás főket. A legelőkelőbb fejedelmek messze országokból keresnek föl bennünket csábítva városunk szépségeitől és azoktól a kulináris élvezetektől, melyekre itt bizton számíthatnak. Sehoh sem eszik az ember oly jól, mint Franciaországban. Önök tehát a konyha mesterei, emelk Franciaország tekintélyét és vagyonát. Ne hanyagolják el tehát ezentul sem konyhájukat, ápolják mártásaikat és tegyék bele talentumukat. Társadalmi szerepük tudatában tartásuk meg a francia konyhát azon fokon, amelyre elődeik emelték. Poharamat emelem erre a hírességre, amely nemzeti virágásunk egyik tényezője.“ A pohárköszöntőt viharos lelkesedéssel fogadták és a gyülekezet lelkes ovációk közt kísérte az elnököt hintójáig.

— **A főherozeg hol evett tojást?** Egy veszprém laptárs jobb ügyhöz méltó komolysággal annak a rendkívüli fontos (?) kérdésnek megoldásával foglalkozik, hogy hol is evett

még hát igazán Frigyes főherceg két mond: két lágytojást? Ezt írja ugyanis: „Főherceg és korcsmárosné. Az országos sajtó a héten szépen kiszinezve előadta, hogy Frigyes kir. herceg véletlenül betért reggelire a jutasi pályaudvar melletti vendéglőbe, hogy ott szalonnát és tojást evett és végül legnagyobb megelégedésének jeléül egy huszkoronás aranyat adott a tulboldog vendéglősnének. Ezzel szemben illetékes helyről jövő információk szerint az egész kalandos historia mese. Ő császári és kir. fenségének, Frigyes főherceg segédtisztje: Gersich százados Győrből sürgönyileg rendelte meg a reggelit f. hó 17-én másnap reggel pedig a fenség kíséretével együtt a vasuti pályaház mellett tavaly épült külön vendéglői helyiségben reggelizett meg, mely reggeli állott: tea, lágytojás, vaj, sonka, felvágott és konyakból. Természetesen nem is a kir. herceg fizetett aranyban, hanem a segédtiszt a kiszabott árnak megfelelően. Mindezekből kitetszik, hogy a jutasi vendéglő ugy a kor színvonalán áll, mint bármelyik fővárosi vendéglő és az olyan szépen kigondolt kalandos hírek nem feleltek meg ezuttal a valóságnak. A demokrácia századában pedig Clió aranyos betűkkel fogja a historia lapjára feljegyezni a főherceg ur nagy tettét a jutasi csatatéren, ahol nagy kegyelmesen théát, vajat, sonkát, s két lágytojást méltóztatott elfogyasztania.

Bérletek.

Vasuti vendéglő bérbeadása. A m. kir. államvasutak *Budapest-Ferencczváros állomásán* levő vendéglő a f. évi aug. 31-től 1905. évi augusztus 31-ig terjedő időre bérbeadandó. *Pályázni 1902. május hó 3-ig* déli 12 óráig lehet, Bánatpénz 200 korona. Ajánlatok a Budapest jobbparti üzletvezetőséghez adandók be.

Vasuti vendéglő bérbeadása. A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az Orsova állomáson megüresedő pályaudvari vendéglő bérletére, a mely 1902. szeptember 15-től 1905. szeptember 14-ig tart, nyilvános pályázatot hirdet. Határidő 1902. május 7. déli 12 óra. Bánatpénz 200 kor., mely összeg 1902. május 6. déli 12 óráig leteendő.

Kadó korcsmahelyiség. Aradon a Steiner-féle malomban a korcsma-kerthelyiség a nyári hónapokra kiadó. Bővebbet Perneker József lisztkereskedő a molnárnál Kossuth-utca 4.

Vasuti vendéglő bérbeadása. A m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége az államvasutak Hatvan állomásán levő pályaudvari vendéglő bérbeadására, mely 1902. augusztus 31-től 1905. augusztus 30-ig tart, nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet. Határidő 1902. május 10. déli 12 óra. Bánatpénz 600 kor., mely összeg 1902. május 9. déli 12 óráig leteendő.

Vendéglő bérbeadás. Egy jó forgalmu és jó kezelésben lévő vendéglő a waggon- és szeszgyárak közelében f. évi augusztus

hó 1-től kezdve több évre bérbeadó. Óvadék szükséges. Bővebb értesítés nyerhető a Jaroschauer sörcsarnokban, Győrött.

Vasuti vendéglő bérbeadása. A m. kir. államvasutak *Hatvan állomásán* levő vendéglő az 1902. aug. hó 31-től 1905. évi aug. hó 31-ig terjedő időre bérbeadó. Pályázni *1902. május hó 10-ig* délelőtt 12 óráig lehet. Bánatpénz 600 Korona. Ajánlatok a Budapest jobbparti üzletvezetőséghez adandók be.

A „*Vácsi Polgári Lovólde*“ vendéglője folyó időnyre kiadó. Inkább pontos kiszolgálás, mint bér kívánatos. Értelmezhetni ott a fölvésszel.

Üzleti hírek.

Zwirn Mór vendéglős f. évi április hó 20-án átvette a temesvári „Hét választó fejedelem“-hez címzett szállodát. — **Hippán Lajos** vendéglős Pécselt Agoston-utca 22. sz. alatt új vendéglőt nyitott. — Marosvásárhelyen a volt Letzer-féle vendéglőt **Petri Zsigmond és társai** vették meg. — Aradon a Templom és Bathányi-utcák sarkán levő „Hazám“-kávéházat **Tóth István** kávévett meg. — A pozsonyi „Eisenbrünnel“ vendéglőt és nyaralót **Weber József** vendéglős vette át. — Ugyanott a Hal-téri Gmehling kávéházat **Reschnák János** kávévett meg. **Keckeméty István** vendéglős megvette a Farkas László-féle szállodát és vendéglőt. — **Szlatki János** ujbudapesti vendéglős üzletét a Váci-ut 1. szám alá helyezte át. — Szombathelyen a „Hungária“-kávéházat Czifrák N. János-tól **Reichenfeld Mór** kávévett meg s teljesen újjalakítva ápr. 15-én nyitotta meg. — **Fürst János** az ujbudéki Erzsébet szálloda tulajdonosa megvette Aradon a Zemplényi kávéházat, melynek üzletvezetője Masánzker Alfréd lett. — **Finger Károly** balassa-gyarmati vendéglős átvette a Gazdasági Egyesület nyári helyiséget B.-Gyarmaton. — **Pollák Herman** főpinczér a Deutsch-féle szállodában Losoncban, átveszi Rimaszombaton a Gömöri-féle szállodát és kávéházat. — **Jancsó Samu** a „Balaton“-kávéház tulajdonosa Rimaszombaton átvette ugyanott az ugynevezett Kondekjürdöt és egészen ujonnan átalakította szép nyári mulató helylyé. — **Elszász Árpád** Rózsahegynek átvette a városi szállodát és kávéházat, melyet a mai igényeknek megfelelően ujonnan berendezett minden tekintetben. — **Thern Jakab** vendéglős átvette Poprádon a „Poprádi“-szállodát. — **Grosz Mór** vendéglős Késmárkon ugyanott átvette a „Korona“-szállodát és kávéházat.

Borvásár.

Magyarázat: Elül áll mindig az eladó neve, utána következik lakása és utolsó posta, ezután a borfaj megnevezése, mennyisége hektoliterekben, ára hektoliterenként.

Bács-Martonos, Bács-Bodroghmegye.

Faragó Abel rizling, 1901. 15 hl. 26 K.
Kovács Pál rizling, 1901. 20 hl. 26 K.
Lázár Ferenc siller, 1901. 50 hl. 26 K.
Féhr Mihály siller, 1901. 16 hl. 24 K.
Kovács Lukács siller, 1901. 40 hl. 26 K.
Kovács Ferenc siller, 1901. 20 hl. 26 K.
Faragó János rizling, 1901. 50 hl. 26 K.
Faragó Pábián rizling, 1901. 30 hl. 26 K.
Faragó Péter rizling, 1901. 45 hl. 26 K.
Hoós Béla siller, 1901. 15 hl. 30 K.
Eremités Viájkó siller, 1901. 30 hl. 26 K.
Eleven János siller, 1901. 24 hl. 26 K.
Telek Mihály siller, 1901. 30 hl. 26 K.
Bicskei Jovánké Ó-Kanizsa, siller, 1901. 32 hl. 26 K.
Dobó Szilveszter siller, 1901. 25 hl. 26 K.
Dudvarszki Márkó Ada, siller, 1901. 40 hl. 30 K.
Vállai Károly Ada, siller, 1901. 30 hl. 30 K.
Sijaeski Damján Ada, siller, 1901. 10 hl. 30 K.

Aradszki Ulászló Ada, rizlingi fehér, 1901. 30 hl. 60 K., mézes fehér 30 hl. 50 K.

Bajmók, Bács-Bodroghmegye.

Czettl József siller bor 4 hl. 24 K.
Czeiffer János vörösbör 5 hl. 20 K., siller bor 5 hl. 24 K.
Benkovits Mihály siller bor 3 hl. 24 K.
Walter Andrásné vörösbör 5 hl. 20 K., siller bor 10 hl. 24 K.
Rickert János siller bor 4 hl. 24 K.
Walter Pál vörösbör 20 hl. 20 K., siller bor 50 hl. 24 K.
Szvoboda Antal siller bor 7 hl. 26 K.
Poór István vörösbör 3 hl. 20 K., siller bor 3 hl. 24 K.
Teknyős János vörösbör 3 hl. 20 K., siller bor 7 hl. 26 K.
Teknyős József vörösbör 5 hl. 20 korona, siller 10 hl. 26 K.

Csapp István vörösbör 2 hl. 20 K., siller bor 6 hl. 24 K.

Bacsics János vörösbör 5 hl. 20 K., siller bor 10 hl. 24 K.

Szkenderovits Miklós vörösbör 12 hl., 20 korona, siller bor 15 hl., 24 K.

Budánovits Albertné vörösbör 6 hl. 20 K., siller bor 10 hl. 24 K.

Faltum Mihály siller bor 10 hl. 24 K.

Teknyős András vörösbör 3 hl. 20 kor., siller bor 6 hl. 24 K.

Parczen Antal vörösbör 3 hl. 20 korona, siller bor 3 hl. 24 K.

Wolf Ferenc vörösbör 6 hl. 20 korona siller bor 15 hl. 24 K.

Katymár, Bács-Bodroghmegye.

Till Imre asztali, 1901., 60 hl., 30 K.
Mayer N. János asztali, 1901., 50 hl., 36 K.
Stein Vilmos asztali, 1901., 40 hl. 30 K.

Megrendelésoknél kérjük tisztelt olvasóinkat mindig lapunkra hivatkozni.

PROSPECTUS.

1902. évi magyar kir. adómentes 4%-os korona-járadék-kölcsön.

Kibocsátva 1,087.470.000 Korona névértékben:

az 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti aranykölcsön,
 az 1876. évi 5%-os magyar keleti vasuti kölcsön,
 az 1888. évi 4 1/2%-os magyar vasuti beruházási elsőbbségi kölcsön,
 az 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti ezüstkölcsön,
 a 4 1/2%-os magyar regále-kártalanítási kölcsön-kötvények
 convertálására, illetőleg beváltására szolgáló.

HIRDETMEY.

Az 1902. évi V. törvényzikk 6. §-a alapján 1,087.470.000 korona névértékű összegben 4%-kal kamatozó adómentes korona-járadék-kölcsön bocsátatik ki, mely kölcsön kizárólag az ezen törvényzikkben felsorolt államadósságok convertálására, illetőleg beváltására fordítandó.

A kölcsönkötvények bemutatóra szólnak és	betűs (202,001—256,700 számig) egyenkint	100 koronáról
54,700 darab A	(304,001—704,000 " ")	200 " "
400,000 " B	(235,001—396,000 " ")	500 " "
158,000 " C	(666,001—866,000 " ")	1000 " "
200,000 " D	(1—247,000 " ")	2000 " "
247,000 " D/2	(1—27,800 " ")	5000 " "
27,800 " D/5	(31,601—40,600 " ")	10,000 " "
9,000 " E		

Az 1902. évi V. törvényzikk alapján kibocsátott 4%-os járadék-kötvényekkel — elképzelt, a törvényszakszidőzés és az aláírások, valamint a szolvénnyel tartama s az ujonnan hozzájött szolvénnyelvéltési helyekre nézve természetesen jelentkező eltérésektől — teljesen azonosak. A címletek ennélfogva magyar, német, francia és angol szöveggel állítottak ki s a m. kir. pénzügyminiszter, a m. kir. központi állampénztár igazgatójának, a m. kir. hitelszolgálat főnökének fiasimile-aláírásával és egy ellenőrző tisztviselőnek eredeti kézalírásával vannak ellátva. Ezen kötvények után **1901. évi december 1-től kezdődőleg évi négy százalék** kamát fizetnek minden év **január 1-én és december 1-én** lejáró félvi utólagos részletekben. A kötvények kamatszolvényekkel — melyeknek utolsója 1913. évi június hó 1-én esedékes — és szolvénnyel együtt vannak ellátva, mely utóbbi ellenében az új szolvényekkel annak idején a beváltóhelyeknél költségmentesen átvehetők. A m. kir. pénzügyminiszternek általános törvényes határozománya alapján föl van jogositva arra, hogy legelőbb három hóval előzőleg közteendő felmondás után ezt a kölcsönt egészben vagy részben névértékkel visszafizethesse.

Ezen kötvények, valamint az azokon levő kamatszolvények minden fennálló magyar bélyeg, illeték és adó alól fel vannak mentve, s azoknak a teljes bélyeg, illeték- és adómentesség a jövőre nézve is biztosítottak, úgy hogy a kamatszolvények minden levadás nélkül fizetnek ki.

A kamatszolvények esedékességük idejéről számítandó hat év elteltével, a kötvények pedig a visszafizetésre kitűzött haláridőből számítandó husz év elteltével érvényesülnek. A kötvénybirtokos a kamatokat és az esedéges felmondott kötvények ellenértékét a lejárt kamatszolvényeknek, illetve a felmondott kötvényeknek beszolgáltatása ellenében választás szerint felveheti:

- a magyar korona országaiban fennálló beváltó helyeknél, valamint a beváltó helyeknél Bécsben, koronaurterekben.
- Berlinben, M. m. Frankfurtban és Hamburgban, német birod. márkában, azon koronkinti váltóárfolyam szerint, a melyen az átcsatolás történtik.
- Párisban és Brüsszelben frankban,
- Amsterdamban hollandi forintban,

a m. kir. központi állampénztárnál Budapesten, a budapesti és zágrábi kir. állampénztáraknál, valamint az összes magyar kir. adóhivataloknál,

- azonkívül további intézkedésig:
- Budapesten: a Magyar Általános Hitelbanknál, S. M. v. Rothschild bankháznál, a K. K. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe című intézetnél, a K. K. priv. allgemeine Oesterreichische Boden-Credit-Anstalt című intézetnél,
- Berlinben: a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, S. Bleichröder bankháznál, Mendelssohn & Co. bankháznál, a Bank für Handel und Industrie című intézetnél, a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél,

- nemkülönbön:
- Párisban, Brüsszelben és Amsterdamban a m. kir. pénzügyminisztérium által a beváltással megbízott helyeken,
- Budapesten: a Magyar földhitelintézetnél, a Pesti hazai L. takarékpénztár-egyesületnél, a Magyar leszámoló és pénzváltó banknál, a Pesti magyar kereskedelmi banknál, a Magyar ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaságánál,
- Bécsben: az Union banknál,
- M. m. Frankfurtban: a Deutsche Effecten- und Wechsel-Bank című intézetnél,
- Hamburgban: a Norddeutsche Bank in Hamburg című intézetnél, L. Behrens & Söhne bankháznál, M. M. Warburg & Co. bankháznál.

A magyar kir. adómentes 4%-os korona-járadék-kölcsönre vonatkozó minden közlemény a „Budapesti Közlöny” és a „Wiener Zeitung”-on kívül négy külföldi, köztük két beljeli és egy frankfurti hírlapban is közlése fog történi. — A végleges kötvények elkészítéséig a m. kir. pénzügyminisztérium részéről egységesen kiadott, az 1901. évi december 1-től 1903. évi május 31-ig folyó kamatokról szóló három példányú eljárató **ideiglenes elismervények** adatként ki, a melyeknek végleges elismervényekévé történő költségmentes kérésére iránt a különböző szolvénnyelvéltési helyeken annak idején a későbbi értékesítés közütdománya fognak hozni. A végleges darabok tehát az 1903. évi június 1-től 1903. évi június 30-ig folyó kamatokról szóló és kötvények által felhatalmazást nyert, hogy az a m. kir. Pénzügyminiszter az 1902. évi V. törvényzikk kötvénybirtokosainak a kötvényekben kifejezett tőkét az állam nevében és helyett felmondhassa és ha a bevondandó kötvények birtokosai a kibocsátandó 4%-os kötvényeket elfogadni hajlandók nem lennének, a bevont kötvények névszámát tőkeértékét készpénzben kifizethesse.

Budapesten, 1902. évi április hó 21-én.
A m. kir. pénzügyminiszter: Lukács, s. k.

A convertálás feltételei.

Vonatkozásra a magyar kir. Pénzügyminiszter Úr Ó Nagyméltósága fenti, a „Budapesti Közlöny”-ben megjelent hirdetményére, az 1902. évi V. t.-ez értelmében a convertálandó államkölcsönök birtokosainak a kiserelési eszennel felajánlatik.

A kölcsönkötvények tulajdonosai, a kik az eszennel felajánlott kiserelési szöveggel élnek kívánják, a kiserelési kötvényeket

felvételhez közzétételül 1902. évi május hó 10-ig bezárólag a következő kiserelési helyek egyikénél, és pedig:

- Budapesten: a m. kir. központi állampénztárnál (pénzügyminiszteri palota), a m. kir. állampénztárnál (tővámház),
- az összes magyar kir. adóhivataloknál,

Zágrábban a királyi állampénztárnál, az eszéki, gospieli, ogulini, pozsegai, varasdi és vukovári kir. adóhivataloknál; továbbá

- Budapesten: a magyar kir. Postatakarékpénztárnál, a Magyar Általános Hitelbanknál,
- Bécsben: S. M. v. Rothschild bankháznál, a K. K. priv. Oester. Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe című intézetnél, a K. K. allg. österr. Boden-Credit-Anstalt című intézetnél, az Union-banknál.

Brünnben, Karlsbadban, Lembergben, Prágában, Reichenbergben, Triestben és Troppauban: a k. k. priv. Oesterreichische Credit-Anstalt für Handel und Gewerbe című intézet főkönyvénél,

Berlinben: a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél,

Sbleichröder Bankháznál, Mendelssohn & Co. bankháznál és a Bank für Handel und Industrie című intézetnél,

M. m. Frankfurtban: a Direction der Disconto-Gesellschaft című intézetnél, a Filiale der Bank für Handel und Industrie című intézetnél,

Hamburgban, Lipcsében, Münchenben, Boroszlóban és Kölnben az ezen városokban közteendő helyeknél,

Párisban: a de Rothschild Frères bankháznál, L. Lambert bankháznál, Amsterdamban: L. Auerbach bankháznál, Lippmann, Rosenthal & Comp. bankháznál és az Amsterdamiische Bank című intézetnél,

az egyes helyeken szokásos üzleti órákban bejelenteni tartoznak. A kiserelésnél a magyar korona országi területén a következő határozománya irányadó:

1. A convertálandó kötvények következőképen fogadtatnak el **fizetéképen:**

a) 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti aranykölcsön-kötvény 100 arft tőke névértékért arft 100-50
 ehhez adva az 1902. évi február 1-től 1902. június 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamatok fejében 1,875
 Összesen arft 102-37 1/2
243 K. 75 f-e

100 arftot 238 K. 10 fillérrel számítva, tehát
 b) 1876. évi 5%-os magyar keleti vasuti kölcsönkötvény 100 arft tőke névértékért arft 100-50
 ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 31-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os (5%-ból levonva 10% jövedelmi adó) kamatok fejében 2,25
 Összesen arft 102-75
243 K. 65 f-e

100 arftot 238 K. 10 fillérrel számítva, tehát
 c) 1888. évi 4 1/2%-os magyar vasuti beruházási elsőbbségi kölcsönkötvény 100 német bir. márká tőke névértékért M 100.—
 ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamatok fejében 2,25
 Összesen M 102-25
120 K. 25 f-e

100 márkát 117 kor. 60 fillérrel számítva, tehát
 d) 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti ezüstkölcsönkötvény 100 ft tőke névértékért 200 K. — fill.
 ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamatok fejében 4 „ 50 „
 Összesen tehát **204 K. 50 f-e**

e) 4 1/2%-os magyar regále-kártalanítási kötvény 100 ft tőke névértékért 200 K. — fill.
 ehhez adva az 1902. évi január 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4 1/2%-os kamatok fejében 4 „ 50 „
 Összesen tehát **204 K. 50 f-e**

Ezzel szemben az új 4%-os járadék-kölcsön-kötvények, imént felsorolt címletek convertálására szolgálhatnak, 100 korona tőke névértékért 96 K. 50 f-e
 ehhez adva az 1901. évi december 1-től 1902. évi június 30-ig bezárólag folyó 4%-os kamatok fejében 2 „ 33 f-e
 Összesen tehát **98 K. 83 f-e**

hozatnak számításába.
 A beszereltetett 4 1/2%-os, illetőleg 5%-os kötvények beszerzési értékének 4%-os korona-járadék-kötvényekkel ki nem egyenlíthető részét a kiserelési helyek készpénzben fogják megtéríteni. — 2. A kiserelési kötvények a folyó kamatokról szóló szolvényekkel szállítandók be és pedig: az 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti arany-kölcsön-kötvények **1902. évi augusztus 1-én** esedékes szolvényekkel, — az 1876. évi 5%-os magyar keleti vasuti kölcsönkötvények **1902. évi június 1-én** esedékes szolvényekkel, — az 1888. évi 4 1/2%-os magyar vasuti beruházási elsőbbségi kölcsönkötvények **1902. évi július 1-én** esedékes szolvényekkel, — az 1889. évi 4 1/2%-os magyar államvasuti ezüst-kölcsönkötvények **1902. évi július 1-én** esedékes szolvényekkel, — a 4 1/2%-os magyar regále-kártalanítási kötvények **1902. évi július 1-én** esedékes szolvényekkel, a melyek ellenében a kiszolgáltatandó, 4%-os korona-járadék-kötvényekről szóló ideiglenes elismervények (6. pont) **1902. évi július 1-én** esedékes szolvényekkel lesznek ellátva. A mennyiben a kiserelésnél darabok benyújtásával azokon még nem esedékes szolvények hiányoznak, ily szolvények ellenértékét a benyújtandó készpénzben kiegyenlíteni tartozik. — 3. A kiserelési kötvények letétele folyó szolvényekkel együtt, aláírási nyilatkozatok kíséretében történik, a melyek a kiserelési helyeknél költségmentesen kaphatók. — 4. Kiserelési kötvények helyett esedékes kiserelési kötvényekkel együtt, aláírási nyilatkozatok kíséretében történik, a melyek a kiserelési helyeknél költségmentesen kaphatók. — 5. A kiserelési kötvények helyett esedékes kiserelési kötvényekkel együtt, aláírási nyilatkozatok kíséretében történik, a melyek a kiserelési helyeknél költségmentesen kaphatók. — 6. A kiserelési kötvények helyett esedékes kiserelési kötvényekkel együtt, aláírási nyilatkozatok kíséretében történik, a melyek a kiserelési helyeknél költségmentesen kaphatók. — 7. Ezen ideiglenes elismervények kiadása ugyanazon helyen történik, a melynél a kiserelési régi kötvények letételek. — 8. Az 1902. évi június 10-én fel nem vett ideiglenes elismervények ezen időtől kezdve a benyújtások számájára és veszélyére az illető beváltóhelyeknél maradnak. — 9. Bizonyos meghatározott névértékű címletekre történő bejelentések csak annyiban vehetők tekintetbe, a mennyiben azok a kiserelési hely véleménye szerint a többi benyújtó érdekeit meggyeztetethetők. — 10. A mennyiben a kiserelési régi kötvények a német, francia, angol vagy németalföldi bélyeggel vannak ellátva, a benyújtónak kivánságára az illető bélyeggel ellátott ideiglenes elismervények fognak kiszolgáltatni. Ilyen, valamint idegen bélyeggel viselő régi kötvények külön aláírási nyilatkozatok kíséretében nyújtandók be. — 11. Névre szóló és kötvényezett kötvények azon fizetési hely közzétételével, a melynél eddig a kamatfizetés nyugta ellenében történt, küldendők be convertálás végett a magy. kir. központi állampénztárhoz Budapestre.

Budapesten, 1902. évi április havában,
Magyar Általános Hitelbank.

Convertálási helyek az illető prospektusokban felsorolt kötvényekre nézve

SZERENCSE NAPTÁR.

Mikor van születésnapom?

Mindenki kísérelje meg szerencsésjét a születésnapjára jelzett számmal. Ezen naptárban az év minden egyes napjára egy szám van jegyezve, melyet azonnal megrendelésnél megküldünk, úgy, hogy bárki szabadon választhatja a számát. Ha időközben a szám elfogyott volna, akkor hasonlót küldünk Önnek.

Január	Február	Március	Április
1 8624	1 80971	1 73005	1 9016
2 80956	2 3052	2 41800	2 24358
3 20977	3 6119	3 66013	3 42586
4 6421	4 42598	4 3067	4 6410
5 24369	5 73004	5 70877	5 8613
6 73017	6 41778	6 70891	6 9003
7 20991	7 66012	7 6105	7 80360
8 80970	8 3066	8 9015	8 20981
9 3051	9 70876	9 24357	9 6425
10 6118	10 70890	10 42585	10 24373
11 42597	11 6105	11 6409	11 73021
12 73003	12 9014	12 8612	12 20995
13 40475	13 24556	13 83594	13 80974
14 66011	14 42584	14 9002	14 3055
15 3065	15 6408	15 80959	15 6122
16 60925	16 8611	16 20980	16 66001
17 70859	17 83262	17 8424	17 73007
18 6104	18 9001	18 24372	18 48082
19 9013	19 80958	19 73020	19 66015
20 24355	20 20979	20 20994	20 3069
21 42583	21 6423	21 80973	21 70879
22 6407	22 24371	22 3054	22 70893
23 8610	23 73019	23 6121	23 6108
24 83214	24 20993	24 42600	24 9017
25 8625	25 80972	25 73006	25 24359
26 80957	26 3053	26 43665	26 42587
27 20978	27 6120	27 66014	27 6411
28 6422	28 42599	28 3068	28 8514
29 24370	29 70878	29 70878	29 9004
30 73018	30 70892	30 70892	30 80961
31 20992	31 6107	31 6107	31 6124

Május	Június	Július	Augusztus
1 20982	1 66003	1 6111	1 20786
2 8601	2 73009	2 9020	2 8605
3 24374	3 60907	3 24362	3 42578
4 73022	4 66017	4 42590	4 80951
5 20396	5 3071	5 6414	5 21000
6 80975	6 70881	6 8617	6 20577
7 3056	7 70895	7 9007	7 3070
8 6123	8 6110	8 80964	8 6402
9 66002	9 9019	9 20985	9 66006
10 73008	10 24361	10 8604	10 73012
11 48092	11 42589	11 42577	11 74375
12 66016	12 6413	12 73025	12 66020
13 3070	13 8616	13 20999	13 3074
14 70880	14 9006	14 24363	14 70884
15 70894	15 80963	15 8059	15 70898
16 6103	16 20984	16 6401	16 6113
17 9018	17 8603	17 63005	17 9022
18 24360	18 42576	18 73011	18 24364
19 42588	19 73024	19 74325	19 42592
20 6112	20 20998	20 66019	20 6416
21 8614	21 20276	21 3073	21 8619
22 9005	22 3058	22 70883	22 9009
23 80962	23 6125	23 70897	23 80966
24 20983	24 66004	24 6112	24 20987
25 8602	25 7300	25 9021	25 8606
26 24375	26 71848	26 24363	26 42579
27 73023	27 66018	27 42591	27 80952
28 20997	28 3072	28 6415	28 24351
29 6302	29 70882	29 8618	29 20578
30 3057	30 70896	30 9008	30 3061
31 6124	31 80963	31 80963	31 6403

Szeptember	Október	November	December
1 66007	1 6115	1 20990	1 6118
2 73013	2 9024	2 8609	2 42597
3 75908	3 24366	3 42582	3 73003
4 66921	4 42594	4 80955	4 40475
5 3075	5 6418	5 24354	5 66011
6 70885	6 8621	6 38968	6 3065
7 70899	7 9011	7 3064	7 66025
8 6114	8 80968	8 6406	8 70889
9 9023	9 20989	9 66010	9 6104
10 24365	10 8608	10 73016	10 9013
11 42593	11 42581	11 83086	11 24355
12 6417	12 80954	12 66024	12 42583
13 8620	13 24353	13 6103	13 6407
14 9010	14 38215	14 70888	14 8610
15 80967	15 8065	15 73002	15 83214
16 20988	16 6403	16 6117	16 8625
17 8607	17 66009	17 20976	17 80957
18 42580	18 73015	18 24368	18 20978
19 80953	19 81170	19 42596	19 6422
20 24352	20 66023	20 6420	20 24370
21 20590	21 6102	21 8623	21 73018
22 3062	22 70887	22 8624	22 20992
23 6404	23 73001	23 80956	23 80971
24 66008	24 6116	24 20977	24 3052
25 73014	25 9025	25 6421	25 6119
26 81108	26 24367	26 24369	26 42598
27 66922	27 42595	27 73017	27 73004
28 6101	28 6419	28 20991	28 41778
29 70886	29 8622	29 80970	29 66012
30 70900	30 9012	30 3051	30 8066
31 80969	31 80969	31 80969	31 70876

A.: Játsszik Ön az osztálysorsjátékot?
B.: Igen.
A.: Kinél játszik és milyen számmal?
B.: A szerencse által kiválóan kegyelt legnagyobb osztálysorsjáték-tízletben Török A. és Társa bankháznál, melynek szerencsenaptárát átnézve, azt a számot választottam, mely éppen születésnapom mellé van jegyezve.
A.: Az hiszi, hogy ez így helyes?
B.: Igen, mert minden egyes számnak ugyanaz a nyerési esélye és meg fogom kísérteni, vajlon szerencsenapom születtem-e, avagy a szerencse gyermekem vagyok-e?

A m. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték I. osztályának tervszerű betétjei:
 1/8 ered. sorsjegy 150 kor.
 1/4 " " 3.— kor.
 1/2 " " 6.— kor.
 1/1 " " 12.— kor.
 Fenti számok esetleges biztosítására megrendelést azonnal kérünk.

Fenti számok eskakis nálunk kaphatók:

Török A. és Társa
 bankháza, Budapest.

Központ: Teréz-körút 46/E. sz.

Fiókok:

Muzeum-körút 11. sz., Váci-körút 4. sz., Kerepesi-út 32. sz., Erzsébet-körút 54. sz.

I. F. Hagenmacher H.-Sörfözde

Megrendelési helyek: Budapesten V. Kádár-utca 5. Hagenmacher Kőbánya- és Hagenmacher Budafok.

A valódi és a legjobb orvosi szaktekintélyek által ajánlott

ILONA
Artézi-savanyuviz

csak az „ARTESIA“ Budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyár részvénytársaság gyárában

VII. ker. Egressy-ut 20/c. készül.

Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben...

Szíveskedjék a czégre figyelni.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (X. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1902. május hó 22. és 23-án tartatik meg. A huzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1902. évi április hó 27-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

RÓZSA SZÁLLODA KÖRMEND.

Olesó szobák, jó konyha, kitünő sörök, valódi
balatonvidéki hegyi borok.

Hacker János, tulajdonos.

Egyszer fejtett, kitünő minőségű

**150 hektoliter, finom fehér asztali bor
eladó.**

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Dr. Kovács József, Budapest, V., Sas-utcza 16.

Alapítva 1868-ban.

Lappert Antal

hírlapközvetítő irodája

Budapest, VI., Váci-körút 29. szám.

Elfogad előfizetéseket a világ összes lapjaira eredeti árak mellett.

2000 hektoliter

pécsi és villányi ó- és ujbóri jutányos áron eladó.

Közelebbi felvilágosítással szolgál:

Somogyi Lajos, Pécsen.

BORHEGYI F.

ezelőtt Láposy F. és Társa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea

főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb

**francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári árakon.**

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Piatnik Nándor és Fiai játékkártya-gyár

BUDAPEST, VII. ker., Csengeri-utca 11.

TELEFON No. 412.

Bor- és pálinka-eladás.

8 hl. valódi törkölypálinka a 60 frt; 8 1/2 hl. ó-barack a
1 frt; 5 hl. ó-szilva a 80 frt; 35 ltr. 3 éves őszi barack
a 1 frt 50 kr.; 120 hl. 5-7 fokos saját termésű kitünő
fehér és siller bor a 16-18 frt fejtve; 4 éves vörös bor
a 40 frt egy egészben, mint kisebb tételekben is eladó.

Kaszánitzky Dénes bortermelőnél, Csongrádon.

Ries és Berkovits

BUDAPEST, Kerepesi-ut 66.

cs. és kir. szab. nikkel-ón-szifonkupak- és gépgyár.

Szabad. szénsav- és kénsav-szifonvizgépek,
vziszűrők és sörnyomókészülékek.

Ujdonság!

Higiénikus, minden visszaélést kizáró

☒ „UNICUM” szifonfejek ☒

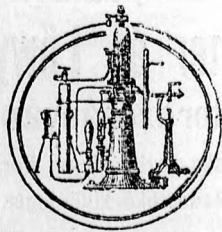
Ries és Berkovits szabadalma.

„IDEAL” elsőrendű
cseh szifonvizgépek.

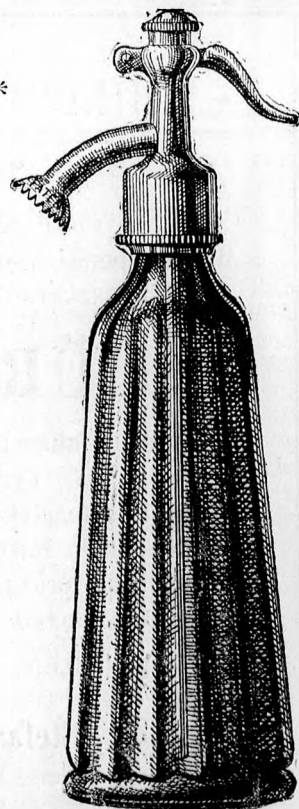
Ries és Berkovits szabadalma.

ELŐNYÖK: Sarokelosorulás és piszok-
lerakódás kizárva. Továbbá legnagyobb
explozióellenálló képességgel bírnak.

☞ Legizlésebb facon. ☞

Csak akkor eredeti és
valódi, hogyha az
tüveg alja a fenti véd-
jeggyel van ellátva.

BUDAPEST,
VII. ker., Dob-utca 90.

SEIFERT HENRIK és FIAI

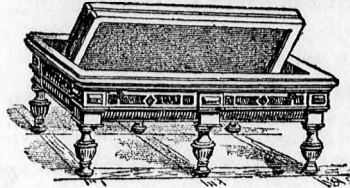
BÉCS,
V. Bez., Mittersteig Nr. 28.

cs. és kir. udvari tekeasztal-gyár. ✦ Árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk. ✦

cs. és kir. szab. jég szekrénygyár. ✦
legjobb szerkezetű jéggel hűthető szekrényeiket

**Fordító-, karambol-asztal
és gyermek-tekeasztalok
minden kivitelben.**

Teljes kávéházi berendezések a legegyszerűbb
és a legdíszesebb kivitelig.

Összes
tekeasztal-
berendezések.

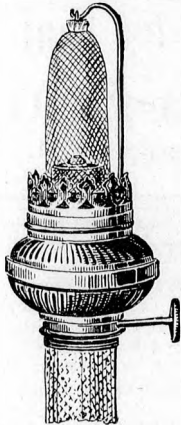
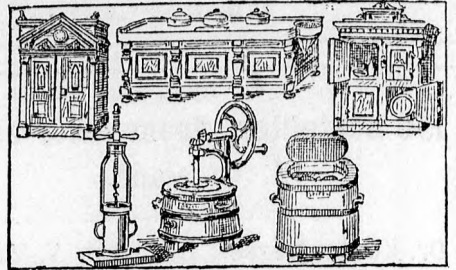
Ajánlják legújabb és
mészárosok, hentesek,
vendéglősök, kávéosok és
cukrászok részére.

Fagylaltkészítő
gépek.

Fagylalttartó
készülékek.

Ivóvíz-hűtők.

Teljes vendéglő- és sön-
tés-berendezések
a legújanyosabb árban.

Gáz-izzófény kor. 3

Spiritusz-izzófény „ 6

Petroleum-izzófény „ 10

Acetylen-izzófény „ 3

Vidéken képviselők kerestetnek.

Részletes árjegyzék ingyen.

Általános Világítási Vállalat

Gondos és Márer

BUDAPEST, V., Váci-körút 54. sz.

HIRDETMÉNY

A Nagyrőcze r. t. város tulaj-
donát képező fenyveserdővel körül-
vett híres fekvésű

≡ FÜRDŐ ≡

1902. évi június hó 1-ső napjától
kezdve, több évre hasznóberbe
kiadó, az ajánlatok május hó 20-ig
beadandók, a mikor a városházán
délelőtt 10 órakor nyilvános ár-
verés fog megtartatni.

NAGYRŐCZÉN, 1902. április hó
22-én.

Stefancsok Károly

polgármester.

Christofle & Cie

cs. és kir. udvari szállítók

legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.

Magyarországi főraktár:

WADLSTEINER F.-nél

üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaárak

gyári raktárában

BUDAPESTEN, IV., Mária Valéria-utca 5.

(a Hungária szállodával szemben.)

„Christofle“ a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanál K. 33.—	1 levestmőr K. 11.—	1 mustártartó K. 11.—
12 villa „ 33.—	1 tejmőr „ 6-50	1 kettős sótartó „ 4-50
12 kés „ 34.—	1 főzelékes kan. „ 8.—	1 salátakészlet „ 12.—
12 kávéskanál „ 17.—	1 kompos kan. „ 7.—	1 felvágókészlet „ 14.—
12 csemegekés „ 30.—	1 mártásmőr „ 6-50	1 cakorfogó „ 3-50
12 csemegevilla „ 30.—	1 cukorporkan. „ 7.—	1 ezetolaj-állv. „ 24.—
12 csemegekán. „ 30.—	1 halaskészlet „ 10.—	1 kabarett-villa „ 3.—
	4 palackalj „ 17.—	

* Gasolin-motor *

hatvan darab lámpaegővel, kávéház vagy vendéglő
részére, eredeti ára 800 ft., másfél év óta használat-
ban, igen jó karban 180 frtért megvehető
JAKLINI VILMOS győri kávésnál.

KÁRPÁTI
BOROVICKÁT

valódi saját főzést ajánl
bármily mennyiségben

Steiner és Löwy
Besztercebányán,

borovicska-, szilvórium-, bor-
seprű-fözde, likörkülönleges-
ségek és rum gőzgyára.